

DARBININKAS

Vol. LXVII, Nr. 12
Kovo - March 26, 1982

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

JAV 17 senatorių ir 122 atstovų rūmų nariai įnešė rezoliuciją, raginančią JAV ir Sov. S-gos vyriausybės užšaldyti dabar turimų branduolinių ginklų kiekius ir stengtis sustabdyti šių ginklų lenktynes. Valstybės sekretorius Haig šią rezoliuciją pavadino JAV-bėm kenksminga, nes ji paliktų Sov. S-gos pirmavimą prieš JAV kaip 6:1.

Madrido konferencija, svarstanti Europos saugumą, bendradarbiavimą ir žmogaus teises, nutarė savo darbus pertraukti iki lapkričio 9. JAV delegacijos pirmininkas Max M. Kampelman, prieš išsiskirstant, pareiškė, kad visas Helsinkio procesas esąs atsidūręs pavojų, nes, Madrido konferencijai vykstant, Sov. S-ga areštavo dėl politinių priežasčių 248 asmenis, kurių tarpe buvo ir Helsinkio susitarimų vykdymui sekti grupių narių. Sovietinė revoliucija, prieš 60 metų pažadėjusi žmonėms duonos ir laisvę, dar ir šiandien to nepasiekė.

Finansiniuose sluoksniuose stiprėja įsitikinimas, kad Sov. S-gai labai trūksta tarptautinė rinkoj naudojamos valiutos. Jos trumpalaikės skolos Vakarų bankam padidėjo 2 bil. dol., o šiuose bankuose jos laikomos valiutos atsargos 2 bil. dol. sumažėjo. Smunkant aliejaus kainoms ir augant maisto importui, Sov. S-gos prekybos deficitas 1981 m. pasiekė 5.5 bil. dol. Dėl to ji pardavė 300 tonų aukso už 3.5 bil. dol., o jos prekybinės įstaigos paprašė Vakarų ir japonų bendroves atidėti 1 bil. dol. trumpalaikių skolų grąžinimą. JAV stengiasi šią būklę išnaudoti ir paveikti kitas Vakarų valstybes spausti Maskvą, kad padarytų nuolaidų dėl Lenkijos.

Jordano vyriausybė įspėjo Izraelio okupuoto vakarinio Jordano kranto arabus nedalyvauti Izraelio organizuojamose kaimų tarybose, kurios siekia pasisavinti dabar gyventojų renkamų burmistrų turimas teises, nes už tai arabai būsia baudžiami kaip už krašto išdavimą.

Suriname vyko nesėkmingas šamokslas prieš karinę plk. ltn. Daysi Bouterse vyriausybę. Sukilimo rengėjas Wilfred Hawker buvo sulaikytas ir sušaudytas.

Popiežius Jonas Paulius II pareiškė jį aplankiusiam Čekoslovakijos primui kardinolui Frantisek Tomasek savo susirūpinimą, kad 7 Čekoslovakijos vyskupijos neturi savo vyskupo, nes pagal nuo Habsburgų imperijos laikų įsigalėjusią tradiciją, prieš skiriant vyskupą, reikia gauti Čekoslovakijos vyriausybės sutikimą.

Egipto prezidentas Mubarak atidėjo numatytą vizitą į Izraelį, nes Izraelio ministerių kabinetas reikalavo, kad jis apsilankytų ir Jeruzalėj, kurią Izraelis paskelbė savo sostine ir prie kurios prijungė iš Jordano užkariautą ir arabų gyvenamą rytinę Jeruzalę.

Valstybės sekretorius Haig du kartus tarėsi su Meksikos užsienio reikalų ministru Jorge Castaneda dėl JAV vykdomos politikos centrinėje Amerikoje. Meksika pataria santykius su Nikaragva, Kuba ir Salvadoru tvarkyti derybų, o ne kariniu būdu, o JAV siūlo pažadėti neremti ginkluotų grupių, kovojančių prieš Nikaragvos vyriausybę, jei Nikaragva pasižadės neremti Salvadoro partizanų, nepirkti sunkiųjų ginklų ir sumažinti ten dirbančių karinių patarėjų skaičių.

MES TURIME DAUG VIETOS LAGERY

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 49

Šiluva čekistam įvarė siaubą

Nuotykis Lazdijuose

Praeitais metais rugpjūčio 18 keliolika tikinčiųjų Kybartų vidurinės mokyklos mokinių surišoše pakeliauti po Džukiją. Šiame žygyje dalyvavo ir dvi suaugusios — Ona Šarakauskaitė ir Bernadeta Mališkaitė.

Nuo pat žygio pradžios turistai buvo sekami. Rugpjūčio 20 Šlavantų autobusų stotyje turistus sulaukė keletas milicininkų bei civilių asmenų.

Užpuolėjai, neparodę savo dokumentų, ėmė tuoj mokinius grūsti į autobusą, paskui nugabeno į Lazdijų milicijos skyrių. Milicijos viršininko pavaduotojas majoras Vytautas Petruškevičius labiausiai klausinėjo vaikus apie tai, ar jie tiki, ar meldžiasi, o gal ruošiasi dalyvauti religinėje eisenoje į Šiluvą. Kai kuriuos vaikus klausinėjo net po du kartus. Tardymas užtruko dvi valandas. Tada mokinius paleido.

Majoras V. Petruškevičius bandė įtikinti Oną Šarakauskaitę ir Bernadetą Mališkaitę, jog jos sulaikytos todėl, kad peržengė pasienio zoną, kad gyventojai skundėsi netinkamu turistų elgesiu. Tai buvo akivaizdus melas. Gale majoras Petruškevičius tarė:

— Mergužėlės, Šiluvos nematysit! — Jis nusiuntė suimtasias pas budintį Jasinską, kad uždarytų į kamerą. Milicininkas Jasinskis buvo grubus su sulaikytomis merginomis. Be prokuroro įsakymo O. Šarakauskaitė ir B. Mališkaitė buvo iškrėstos ir įgrūstos į kamerą. Iš jų atėmė šukas ir rankšluosčius. Kameros sienos aprašinėtos necenzūriškais žodžiais, musės, bjaurus oras. Pasivaikščioti išleisdavo 5 minutėm. Šitose sąlygose be jokios kaltės O. Šarakauskaitė ir B. Mališkaitė išbuvo iki rugpjūčio 23 dienos 3 v. popiet.

Kaune tardė, grasino, kad nedalyvautų eisenoje

Rugpjūčio 19 d. 2:30 v. popietį Kauno KGB buvo iškvietas inžinierius Zenonas Mištautas, dirbantis Kauno statybose, statybos valdyboje Nr. 1.

Čekistas jį tardė, kaltino, kad 1979 ir 1980 pasakęs grupei žmonių politinę kalbą. Raginęs kovoti ir nieko nebijoti. Raginęs dalyvauti kelionėje į Šiluvą.

Tardomasis atsakė, kad politinių kalbų nesakęs.

Toliau klausinėjo apie Zitą Veizbergaitę, kaip ji laikosi. KGB įsikišus, Veizbergaitė neleido gauti gydytojos diplomą. Zenonas Mištautas pasakė, kad apie kitus jis nieko nekalba. Čekistas kaltino, kad jis norėjęs važiuoti į Eucharistinį kongresą ir net parašęs pareiškimą. Jis atsakė, kad tokio pareiškimo nerašęs. O jei kiti į sąrašus įrašė, tai gerai padarė. Už tai esąs tik dėkingas.

Toliau klausė, kokia jo nuomonė apie Šiluvą. Ar negali apsieiti be tos eisenos. Galėtų savo bažnyčioje kokią 20 kartų apeiti aplink, ir to užtektų. Sakė, kad tas eisenas organizuoja kunigai Svarinskas, Zdebskis, Dobrovolskis. Ir baigė tuo, kad jis nė nemėgintų keliauti į Tytuvėnus.

Klaipėdoje irgi taro

Praėjusiais metais rugpjūčio 20 į Klaipėdos miesto prokuratūrą pas tardytoją Baracevičių buvo iškvietusi Irena Česnauskienė, Teklė Steponavičiūtė, Ignas Petrauskas. Tardytojo kabinete dar buvo kažkoks saugumietis.

Tardytojas paklausė Česnauskienę, kodėl organizuoja eisenas į Šiluvą. Saugumietis tada pradėjo šaukti:

— Mes turime daug vietos lagery tokiom kaip tu, todėl sėdėk namie ir jokiose eisenose nevaikščiook. Pasirašyk ant įspėjimo, kad nedalyvausi eisenoje.

— Pirmą pasitarsiu su vyru, kartu mes dalyvausime, — atsakė moteris.

— Tai gal ir vaikus vesies? — karščiausiai čekistas.

— Aš nepalieku savo vaikų vienu, visur eisiu su jais, — pareiškė I. Česnavičiūnė.

T. Steponavičiūtėi tardytojas parodė dvi nuotraukas iš praėjusių metų eisenos.

— Žiūrėk, ką tu darai!

— O ką aš blogo darau, rožančių kalbu, nejaugi negalima? — paklausė tardomoji.

— Kalbėk savo rožančių namuose užsidariusi, — pyko tardytojas.

— Bendra malda Dievui labiau patinka, argi jūs nežinot, — atsakė I. Steponavičiūtė.

— Jeigu šiais metais dar tokioje eisenoje dalyvausi, mes tave paimsime ten pat iš eisenos, atvešime tiesiai į prokuratūrą ir teisme. Ar užmiršai, kad praeitais metais mokejai 50 rublių baudą už vaikų mokymą tikejimo tiesų? Dabar vesiu pas prokurorą, turėsi pasirašyti ant įspėjimo, kad eisenoje nedalyvausi.

— Galit vesti, kur norit, bet ant įspėjimo nesirašysiu, — tvirtai pasakė Steponavičiūtė.

I Petrauskas paaiškino tardytojui, kad jis eisenoje visai nebuvo praėjusiais metais, tai jam ir pasirašyti nereikia.

Visus tris tardytojas nuvedė pas prokurorą Musteiką ir jam paaiškino, kad šie piliečiai nesilaiko įstatymų, dalyvauja uždraustose eisenose. Praeitais metais dėl eisenos buvo sudarytos kelios avarinės situacijos, be to, keli žmonės gavo saulės smūgi.

Iškvietieji atsakė, kad jokių avarinių situacijų nebuvo, o juo labiau saulės smūgio niekas negalėjo gauti, nes diena buvusi ūkanota.

Prokuroras paklausė, ar jie skaitė "Tiesoje" apie nuteistuosius eisenų organizatorius. T. Steponavičiūtė atsakė, kad Tiesoje rašomas melas. Nuteistasis V. Vaičiūnas jokių antitarybinių kalbų nesakė. Eisenos dalyviams jis tik priminė, kad nuo senų laikų mūsų proseneliai, seneliai ir tėvai ėjo į Šiluvą, todėl ir mes turime teisę lankyti šią Dievo Motinos šventovę. Šią V. Vaičiūno kalbą girdėjo didelė žmonių minia, jie visi galėtų tai paliudyti.

Prokuroras liepė visiems pasirašyti ant įspėjimo, kad eisenoje nedalyvaus, tačiau iškvietieji nė vienas nepasirašė.

Maironio lituanistinės mokyklos mokinės, dalyvavusios knygos "Lietuviai Sibire" pristatyme kovo 21 Kultūros Židinyje, kur drauge buvo paminėta ir Kronikos 10 metų sukaktis. Iš k. Vaiva Ulėnaitė, Vida Penikaitė, Viktorija Garbauskaitė. Nuotr. L. Tamošaitis

BALTIJOS VALSTYBIŲ LAISVĖS DIENA

Pirmą kartą Baltijos valstybių reikalų JAV kongrese siekiama praveisti rezoliuciją, kuri turėtų ne patiriamosios reikšmės, bet įpareigojamosios galios. Amerikos Baltų Laisvės Lyga vykdo projektą birželio 14-ąją įstatymiška paskelbti Baltijos vaostybių laisvės diena, kaip atsakymą į 1941 birželio 14 pradėtą vykdyti sovietų baisių nusikaltimų — didžiųjų trėmimus.

Šiuo reikalu Illinois kongresmanas Henry J. Hyde sausio 27 į atstovų rūmus įnešė rezoliuciją H. J. Res. 386, kuri per vasario mėnesį jau susilaukė 44 kosponsorų.

Įnešdamas rezoliuciją, kongresmanas Hyde pasakė kalbą, kurioje tarp kitko pareiškė:

"Totalitarinė SSSR vyriausybė niekina laisvę, demokratiją ir religiją, ir dabartinė jos akcija (Afganistane ir Lenkijoje) atsišaukia į ankščiau įvykdytą priespaudą ir kraujo praliejimą Vengrijoje ir Čekoslovakijoje ir dar anksčiau — Baltijos respublikose: Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Kai kam iš mūsų generacijos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardai jau nieko nebesako. Tai džiugina Sovietų Sąjungą. Ji per 40 metų stengėsi iš žmonių atminties ištrinti faktą, kad šios

PABALTIJO VALSTYBĖS MADRIDO KONFERENCIJOJ

Europos saugumo ir bendradarbiavimo kongresinė komisija atsiuntė prof. dr. Broniui Nemickui, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkui, Amerikos delegacijos Madrido konferencijoje pirmininko Max M. Kampelmano 1982 kovo 3 konferencijoje pasakytosios kalbos tekstą.

Sovietų Sąjungos delegatui ankstesnėje konferencijos sesijoje užkabinus Amerikos tariamą imperializmą, Amerikos delegacijos pirmininkas, į tai atsakydamas ir kalbėdamas apie Sovietų Sąjungos imperializmą, kone visą savo kalbą paskyrė Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos — užgrobumui pavaižduoti.

Max M. Kampelmano kalba

Penktadienį sovietų delegacijos pirmininkas kalbėjo apie "imperializmą". Neturiu tikslo šiandieną leisti į nevaisingas marksizmo ideologijos diskusijas. Tačiau, pagalvojus apie jo išvedžiojimus, tenka nustebti, kad jis kalbėjo paskutinę mūsų darbo dieną vasario mėnesį, darba estai ir lietuviai visame pasauly švenčia savo valstybių nepriklausomybės paskelbimą.

Pabaltijo valstybės — Latvija, Lietuva ir Estija — supranta, ką reiškia imperializmas ir jį sekęs laisvės praradimas. Tarp 1918 ir 1939 šios trys Pabaltijo respublikos buvo laisvųjų valstybių pasaulinės bendruomenės išdidūs nariai. Pagal ankstyvesnį Molotovo-Ribbentropo paktą 1940 Sovietų Sąjunga jėga aneksavo šias valstybes. Jungtinės Valstybės pasmerkė šią aneksiją tada, ir mes pakartotinai patvirtinam savo opoziciją prieš ją ir dabar. Mes nepripažįstam Pabaltijo valstybių prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą. To reikalauja mūsų ištikimybė laisvės ir (tautų) apsisprendimo principam.

Leninas, paėmęs valdžią, pirmąją dieną Antrajam Sovietų Rusijos Kongresui savo komunistiniame pasauly vadinamą "Tai-

jos dekretu" pareiškė: "Jei tauta jėga suvaržoma pareikšti savo valią... neleidžiama jai nuspręsti laisvai, be jokios prievartos, laisvais rinkimais, be inkorporuojančios ar dar galingesnės valstybės kariuomenės, savo valstybinio gyvenimo formos... tai tokio pavidalo inkorporacija turi būti vadinama aneksija, užgrobumo ir jėgos aktas".

Cia tikrai yra aneksijos aktas, užgrobumo ir jėgos aktas prieš Pabaltijo valstybes.

Gera žinau, kad Sovietų Sąjunga vadinasi "socialistine" valstybe ir kad ji pagal savo pačios definiciją niekada negali būti nusikaltusi imperializmu, nežiūrint, ką ji bedarytų. Yra toks amerikiečių posakis. "Jei krypuoja kaip antis, kvarksi kaip antis, atrodo kaip antis — tai ir yra antis". Kai kas gal norėtų tokią antį vadinti žąsimi ar višta, Pone Pirmininke. Tačiau ji yra vis tiek antis. Agresijos veiksmai prieš tris Pabaltijo valstybes buvo imperializmo veiksmi. Aš nuolankiai primenu sovietų valdžiai, jog tos pasaulio tautos, kurios savo istorijoje patyrė imperializmą, žino, kad yra ribos imperialistiniam grobinėjimui. Tos tautos, kurios išsivadavo iš imperializmo, susilaukė palengvėjimo, nesigaili savo aukų. Šiandieną visuotinė pažūra atmeta bet kurios galybės teisę užkariauti ir pavergti kitas tautas. Be to, buvusios imperialistinės galybės patyrė, kad jos iš savo pastangų maža ką tepelnė. Primenu, jog Sovietų Sąjunga dabar mato, kad jos imperialistiniai siekiai, jos pavojingas nuotykių pomėgis, kaip įrodyta, nepaprastai brangiai atsisė ir bus nereikalinga našta.

Helsinkio baigminis aktas iš naujo atgaus reikšmę ir stiprybę mum visiems, kai pagaliau suprasim šią pamoką ir pagal ją elgsimės.

-0-

Amerikos delegacijos pirmininkas Max M. Kampelmanas nebe pirmą kartą Madrido konferencijoje pasako tiesos žodį apie Pabaltijo valstybes — Lietuvai, Latvijai ir Estijai — Sovietų Sąjungos padarytą didžiųjų skriaudą, kuri šaukiasi atitaisoma. Už Pabaltijo valstybių klausimo tokią ryžtingą kėlimą tarptautiniame forume turėtų kiek galint daugiau lietuvių pareikšti Amerikos delegacijos pirmininkui padėką. Jo adresas: Ambassador Max M. Kampelman, CSCE, Department of State, Washington, D.C. 20520.

Lietuvos Laisvės Komitetas

mės, atkreiptų dėmesį į besitęsiančią priespaudą ir vienu balsu reikalaujau laisvės.

Sovietų Sąjungai turi žinoti, kad laikas neištrins jų begėdystės ir kad jų šiandien vykdomi nusikaltimai dar gyviau primins jų praeities piktadarystes.

Baltijos respublikų žmonės turi tai žinoti ir semtis stiprybės iš fakto, kad amerikiečiai kartu išgyvena jų laisvės ir nepriklausomybės troškimą ir yra pasiryžę jų kančias rodyti visam pasauliui, o taip pat ir jų pavergėjam."

Per vasario mėnesį H. J. Res. 386 atstovų rūmuose susilaukė 44 rėmėjų (co-sponsors). Organizacijos ir atskiri asmenys nedelsdami turėtų rašyti savo distriktų kongresmanam, prašydami formaliai paremti (to co-sponsor) H. J. Res. 386. Laiskus adresuoti: The Honorable (kongresmano vardas ir pavardė), House Office Building, Washington, D.C. 20515.

Artimiausiu metu tokią pat rezoliuciją į senatą įneš įtakingas North Carolina senatorius Jesse A. Helms. Tada lygiagrečiai akcija prasidės ir JAV senate.

Kai tik bus priimta abejuose JAV kongreso rūmuose, rezoliucija taps krašto įstatymu.

J. Kj.

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos prezidentas Brežnevus pareiškė darbo unijų kongresui, kad Sov. S-ga yra pasiryžusi sustabdyti prieš Europos valstybes nukreiptų vidutinės tolimašos branduolinių raketų SS-20 išdėstymą. Pagal JAV turimus duomenis ji iki šiol yra išdėsiusi 300 tokių raketų ir dar rengia 5 naujas bazes, kuriose tilptų dar 50 tokių raketų. Jis kartu įspėjo JAV neišdėstyti Vakarų Europoj naujų branduolinių raketų. JAV visa tai laikė propagandiniu dalyku.

Valstybės pasekretoriaus James L. Buckley vadovaujama delegacija lanko Vakarų Europos valstybes naujom sankcijom prieš Sov. S-gą ir Lenkiją aptarti.

Pietų Afrikos kariniai daliniai įsiveržė į Angolą, sunaikino ten veikiančių pietvakarių Afrikos partizanų bazę ir per 200 partizanų ir paėmė daug sovietų gamybos ginklų.

Afganistane vyko labai slapta komunistų partijos konferencija, kurios dalyvius prezidentas ir partijos vadovas Karmal ragino užmiršti grupinius skirtumus tarp Parcham ir Khalk grupių ir pašalinti iš savo tarpo disidentus. Jis taip pat pareiškė, kad vyriausybė nesikišianti į religinę praktiką ir vykdysianti žemių nusavinimą, kuris buvo kuriam laikui nutrauktas.

Nikaragvoj veikią partizanai išsprogdino du svarbius tiltus. Vyriausybė dėl to įvedė krašte karinę būklę, suspendavo konstitucines teises ir įvedė cenzūrą.

Pagarsėjęs evangelistas Billy Graham seniai troško sakyti pamokslus Sov. S-goj, bet iki šiol negavo leidimo ten nuvykti. Paskutiniu metu Maskvos stačiatikių patriarchas Pimen pakvietė jį į Maskvą pasakyti stačiatikių cerkvė ir baptistų bažnyčios pamokslų, bet su sąlyga, kad jis dalyvaudų gegužės mėn. Maskvoj vyksiančioje konferencijoje, svarysiančioje gyvybės apsaugojimą nuo branduolinio sunaikinimo. B. Graham yra pasidavęs smarkiu branduolinių ginklų lenktynių priešui, bet iki šiol neaišku, ar jis užkibs ant Maskvos meškerės.

Sovietų mechanikas Viktor Tomašinski iškėlė Maskvos teisme bylą, kad KGB sulaužiusi savo pažadą išrūpinti jam ir jo šeimai emigracijos į JAV vizą, ir reikalavo atlyginti dėl to susidariusius nuostolius, siekiančius 13,400 rublių, kuriuos jis būtų uždirbęs JAV, jei būtų buvęs laiku išleistas. Trys teisėjai paskelbė, kad jie neturi jurisdikcijos tokiai bylai nagrinėti, o mechanikas buvo tuoj pat areštuotas ir nubaustas už parazitizmą 1 metam kalėjimo, taip pat 5 metam atimta jam teisė gyventi Maskvoj.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Pavergtoje Lietuvoje jau kuris laikas veikia sovietinė įstaiga — mokslinis metodinis kultūros centras. To "centro" uždavinys yra organizuoti masines sovietines šventes, įvairias civilines apeigas, diegti "socialistinės kultūros tradicijas". Įstaiga vadovauja "nusipelnęs Lietuvos meno veikėjas" rusas S. Sverdiolas. Įstaigoje dirba ir keli lietuviai: civilinių apeigų skyriaus vedėja R. Giedrienė, teatro skyriaus vedėja S. Surkevičienė, choreografijos skyriaus vedėja artistė M. Vaitulevičiūtė. Šių metų pradžioje Maskva apdovanojo tą sovietinės propagandos įstaigą ir jos tarnautojus garbės diplomais ir aukso bei bronzos medaliais.

— Seniau džiazo muzika S. Sąjungoje buvo smerkiama. Dabar atsirado vietos ir džiazo muzikai. Vilniaus "Neringos" kavinėje dažnai yra rengiami džiazo muzikos koncertai. Vilniečių yra mėgstamas P. Vyšniausko kvartetas, grojantis R. Racevičiaus, G. Abariaus, V. Ganelino ir kitų lietuvių kompozitorių kūrinius. Grojamus džiazo kūrinius klausytojams aiškina net žinomi muzikologai (L. Šaltenis). Rašoma, kad tų koncertų tikslas — "stimuliuoti lietuvių džiazo muzikos vystymąsi".

— Satyrinės grafikos ir karikatūros parodoje Leningrade dalyvavo nemažas būrelis ir lietuvių dailininkų: J. Varnas, R. Oškutis, V. Ajauskas, Z. Šteinsys, V. Eidukaitis, A. Deltuva, J. Juozapavičius, I. Bereznickas, A. Bunikis laimėjo premiją.

— Rusinimui tarnaujantis rusų kalba Lietuvoje leidžiamas literatūros žurnalas Litva literatūrinis 1981 metų paskutinį numerį paskyrė Klaipėdai. Išspausdintas K. Korsako straipsnis apie K. Donelaitį, R. Pakalniškio straipsnis apie Jst. Marcinkevičiaus poetas. Duoti Klaipėdoje gyvenančių poetų eilėraščių vertimai (V. Brencias, J. Kantautas, rusų V. Panyševs), pateikta ištrauka iš A. Drilingos romano "Jau saulele". Tas žurnalas primygtinai skatina lietuvių rašytojus rašyti rusiškai, nors mėginama įrodinėti, kad per žurnalą rusai supažindinami su lietuvių literatūra.

JAV kongresas priėmė jungtinę rezoliuciją, pasmerkiančią Sov. S-gą už jos veiksmus Afganistane. Tokią rezoliuciją yra priėmęs ir Europos parlamentas. Šiaurės vakarų Lenkijoje vyksta vienos savaitės Sov. S-gos, R. Vokietijos ir Lenkijos kariuomenių karo pratimai.

Sov. S-goj kurį laiką buvo toleruojamas joga sąjūdis, pasisakęs prieš alkoholio ir nikotino vartojimą ir pripažįstąs pasninką sveikatai pagerinti. Bet ten neseniai prasiskverbęs Hare Krišna sąjūdis buvo sutiktas labai nepalankiai. Esą jis yra subversyvinis, iš Vakarų importuotas sąjūdis, kurio peršamas paprasto gyvenimo būdas ir mąstymas nukreipias žmonių dėmesį nuo kasdieninio gyvenimo problemų ir naudingo darbo ir sulėtinąs socialinį ir ūkinį progresą.

— Literatūros ir meno savaitraščio 5 numeryje išspausdintas Vilniaus vykdomojo komiteto pirmininko Algirdo Vileikio pranešimas apie Vilniaus ateitį. Iki 1980 miestas buvo tvarkomas pagal 1960-64 sudarytą generalinį planą. Prispajūstama, kad miestas augęs žymiai sparčiau, negu plane buvę numatyta, dėl to buvę neišvengta ir stambesnių klaidų. Dabar esą sudarytas naujas generalinis planas miesto tvarkymui, ir jis veiks iki 2000 metų. Didelių naujų pramonės statybių nenumatoma, nes būsią stengiamasi miesto augimą kiek pristabdyti. Būsiąs statomos tik pačiam miestui reikalingos buitinio aptarnavimo, maisto gamybos ir paskirtymo įmonės bei kultūriniai pastatai. O vis dėlto iki šio amžiaus pabaigos Vilnius turėsįs jau apie 700,000 gyventojų, netolimoje ateityje išaugsiąs iki milijono. Migracinis prieauglis būsiąs sumažintas, tačiau sostiinės kultūrinės ir administracinės įstaigos pareikalausiančios žymaus skaičiaus naujų gyventojų. Miestą plėsti numatyta trimis kryptimis. Pirmoji kryptis — dideli plotai miesto šiaurėje: Šeškinė, Justiniškės, Pašilaičiai, Fabijoniškės, Santariškės. Čia per ateinančius du penkmečius įsikursia apie 120,000. Antra plėtimosi kryptis — Lentvaris ir Grigiškės. Tos dvi vietovės būsiąs išjungtos iš Vilniaus miesto. Čia įsikursiąs apie 60,000 gyventojų, daugiausia dirbančių Aukštųjų Panerių pramonės rajone. Trečioji plėtimosi kryptis — dešinėje Neries pusėje ir šiaurės vakarus už Sudervėlės upės. Čia esančios labai palankios gamtos sąlygos gyvenamiems rajonams. Čia būsiąs įkurdinta apie 70,000 žmonių. Būsiąti plečiamasi ir Naujoji Vilnia. Joje gyvensią 40,000 žmonių. Naujų statybių būsiąs ir dabartiniam mieste. Susidėvėję žemi namukai būsią pakeisti daugiaaukščiais namais, geresni seni pastatai būsią restauruojami. Daug pakeitimų numatyta šiaurinėje Žvėryno dalyje. Jau dabar Vilniui trūksta lignoninių, viešbučių, parodų salių, administracinių pastatų, prekybos ir maitinimo bei sporto įrengimų. Generaliniame plane visa tai esą numatyta. Sovietinėje santvarkoje planų visada yra pakankamai, bet netolima ateitis parodys, kaip tie planai bus vykdomi.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

MIRĖ KUN. J. KUZMICKIS-GAILIUS

Bradforde, Anglijoje, kovo 20, šeštadienį, mirė kun. Jonas Kuzmickis-Gailius, rašytojas ir žurnalistas. Palaidotas kovo 25, ketvirtadienį Bradforde. Sirgo vėžiu.

Velionis buvo gimęs 1913 va-

— Sovietinės profsąjungos netarnauja darbininkų gerovei ir negina dirbančiųjų teisių, kaip tai daro darbo unijos laisvuose kraštuose. Iš pavergtos Lietuvos spaudos patiriame, kad ten profsąjungos įpareigosios įgyvendinti komunistų partijos XXVI-ojo suvažiavimo nutarimus, "mobilizuoti darbo žmones aktyviai dalyvauti įgyvendinant numatytas penkmečio socialines ir ekonomines programas". Lietuvos profsąjungos įpareigojamos vykdyti "socialistines lenktynes", didinti darbo našumą, gerinti gamybos kokybę, racionaliai naudoti gamybos išteklius, dalyvauti naujo žmogaus auklėjimo procese. Iš tikrųjų tos darbininkų profsąjungos tėra pagalbinės valdžios (vienintelio darbdavio sovietinėje santvarkoje) botagas, verčiąs darbininkus net poilsį skirti gamybos didinimui, nieko už tai negaunant, vien tik guodžiantis būsima komunizmo pergale ir "rojaus" pažadais. Vasario pradžioje Vilniuje buvo suauktas XIII-asis Lietuvos profsąjungų suvažiavimas. Į jį atvyko visos partijos ir administracijos viršūnės, buvo net "svečių" iš Maskvos. Ta proga spaudoje paskelbta, kad profsąjungose esą netoli dviejų milijonų narių. Žinoma, tie nariai suvaromi prievarta. Šiuo metu į profsąjungas įjungiami net kolchozininkai. Profsąjungų tarybos pirmininku yra veiklus komunistas A. Ferensas. Skelbiama, kad suvažiavime dalyvavę apie 600 delegatų.

— Šioje skiltyje jau buvo rašyta apie meno kūrinių eskizų konkursą Sov. Sąjungos įsikūrimo 60 metų sukakčiai. Jau paskelbti to konkurso laimėtojai. Už tapybos eskizus pirmą premiją laimėjo dail. J. Daniliauskas, antrą — G. Vitartaitė, trečią — J. Miliūnas. Už grafikos eskizus pirmą premiją laimėjo L. Barisaitė, antrą — R. Kalniūnaitė - Pacevičienė, trečią — V. Panaskovas. Už skulptūros eskizus pirmą premiją teko J. Kėdaiui, antrą — S. Giedraičiui, trečią — T. Janovai. Pagal premijuotus eskizus sukurti kūrinių bus rodomi rugpjūčio mėnesį specialioje respublikinėje parodoje, minint naujai sugalvotą šventę — Sovietų Sąjungos įkūrimo 60 metų sukaktį. Tų sovietinių švenčių sugalvojama vis daugiau, kad žmonės neturėtų laiko atsikvėpti nuo propagandinio dusinimo.

— Rašytojų sąjungos vaikų ir jaunimo literatūros komisija pritarė Šviesos leidyklos leidžiamai knygai "Jums, mažieji", skirtai priešmokyklinio amžiaus vaikams.

Pr. N.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road., East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams totai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS J. PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Verrilli, Altschuler Schwartz Inc., N.Y. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options fondus, commodities ir auksą. Prieš atidarant IRA planus, skambinkite nemokamai iš visur telefonu 1-800-223-1512 arba 212 644-5580.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", šeštad. WEVD 8-9 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiad., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MUSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NAUJAS DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1982
KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 769-3300

Lietuvių Susivienijimas Amerikoje vasario 28 savo centrinėje įstaigoje Manhattane paminėjo Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir Susivienijimo prezidentas Povilas Dargis. Nuotr. iš k. Juozas Audėnas, Paulius Jurkus, Liet. gen. konsulas Anicetas Simutis, SLA prezidentas Povilas Dargis, Tėv. Petras Baniūnas, OFM, atkalbėjęs invokaciją. Nuotr. Charles Binkins

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. (ISSN 0011-6637)

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ZINIAS • Prenergata metams \$1.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavarde pasirasyti straipsniai nebūtinai išreiskia redakcijos nuomone • Uz skelbimu turini ir kalba redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Nebeužtvenksi upės bėgimo

Poetas Maironis 1895 metais, savo kūrybingiausiu laiku, parašė eilėraštį — „Nebeužtvenksi upės bėgimo, Norint sau eiti ji pamažu; Nebsulaikysi naujo kilimo, Nors jį pasveikint tau ir bašu.“

Čia poetas Maironis kalbėjo apie tautinį atbūdimą. Kaip upė jis tada liejosi, ir nebuvo jėgos sulaikyti. To tautinio atbūdimą nekentė lenkai ir sulenkėję Lietuvos bajorai. Bet naujos idėjos pagavo tautą. Poetas kviečia visus į darbą, kviečia griauti užverstą sieną, nes „Amžiais pavergta kelias tėvynė, jos atgimimą jaučia dvasia. Ginkim ką mūsų proseniai gynė! Žadinkim brolius meile drąsia!“ Kviečia ginti kalbą, žemę, jos būdą ir tvirtina, kad Dievas laimina sėjamą grūdą.

Šis eilėraštis buvo lyg iššūkis visam laikui — nebeužtvenksit, nebesustabdysit! Ateina nauji laikai. Ir jie atėjo.

Tokią pat nuotaiką pajuto ir tie, kurie dalyvavo Kronikos minėjime. Ir kadaise tauta buvo pavergta, prislopinta, bet štai atėjo laikai ir iškilo Kronika. Juk tai visos tautos protesto balsas. Vergo protestas, bet koks galingas, koks uždegantis protestas. Kokie jaudinantys Sadūnaitės žodžiai teisme. Ir kaip gali jaustis teisėjai, kad štai nuteisia kalinę, ir ji išdidžiai jiems atsako: džiaugiuos, kad mane nuteisėte. Tai man garbė!

Vėliau ir kitas kalinys kalbės panašiai, kad jam yra didelė garbė sėdėti tame kaltinamųjų suole, kur sėdėjo Sadūnaitė, Jurevičius ir kiti sąžinės kaliniai, nuteisti už Kronikas, už religinių eisenų organizavimą.

Šie žodžiai ir apjungė visą tautą ir ją pakėlė naujam atgimimui. Šis atgimimas yra religinis. Kartu tai sujungė su giliu patriotizmu, pasiaukojimu tautai.

Štai, kodėl Kronikų ir kitos pogrindžio spaudos puslapiai yra tikros parako statinės, dar daugiau nei parako, nes visa sprogina, griauia, kas sena, kas patatyta komunistinės valdžios, skelbia ir šaukia: laisvės, laisvės! Ir kas begali tai nutildyti! Tai upė, kurios jau nebeužtvenksi. Gali sukūsti į kalėjimus, išstremti į Sibirą, bet kaip tik tie veiksniai atveda naujus herojus, gimdo dar atkaklesnį heroizmą.

Praeitime amžiuje, kai buvo tamsiausi mūsų tautos laikai, vyskupas Motiejus Valančius subūrė tautą į giliai religingą bendruomenę ir ją uždegė ginti savo teises ir savo įsitikinimus, būti pirmųjų amžių krikščionimis — eiti ir mirti už „šventą vierą katalikišką“, kaip tada sakydavo žmonės. Dar buvo per anksti kalbėti apie tautinį rūpesčius ir siekius, bet Valančius sugebėjo tautą sucementuoti, ją nublavinėti, ją išmokė skaityti ir rašyti, įdėvė knygą į rankas. Taip giliai religinga tauta jau turėjo savo lietuvišką bendruomenę — religingą parapiją. Taip buvo tauta išgelbėta iš sunaikinimo.

Ir dabar sukeltas religinis atgimimas, sukeltas Kronikos, jauniosios drąsiosios kartos, susiliejęs su giliu patriotizmu, išsaugos ir apgins tautą ir ją išves per pavojus. Kronikos aprašomi įvykiai įkvėpia drąsos kitiems eiti ir ginti savo įsitikinimus, juos viešai išpažinti, skatina žmones rūpintis savo tautos reikalais, saugoti tautinę sąmonę nuo sužalojimo, išsaugoti ir pačią tautą. Su Kronika atėjo idealizmas ir pasiaukojimas, o tie du dalykai juk daro stebuklus. Jų niekad negali sulaikyti.

Todėl ir laisvojo pasaulio lietuviai didžiuojasi Kronikų leidėjais, juos nuoširdžiai gerbia ir meldžia Aukščiausio palaimos jų visiem darbams.

Mūsų tautos kovose dėl savo laisvės ir dėl valstybinės nepriklausomybės spaudos vaidmuo buvo ir tebėra ypatingai reikšmingas. Ne be pagrindo yra tvirtinama, kad po pirmojo pasaulinio karo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo laimėjimą daugiausia bus nulėmusi plunksna, atseit spaudos veiksnys, žinoma, sąveikoj su kitais veiksniais. Faktas, kad mūsų tautos rezistencijos pirmajai sovietų okupacijai 1940-41 metais pirmosios apraškos buvo pogrindžio spaudos pasirodymas. Ir tos rezistencijos pirmosios aukos — Jonas Jablonskis, Povilas Malinauskas, Kostas Sipkauskas ir Vladas Telksnys — buvo Eltos bendradarbiai ir Žaišo spaustuvės tarnautojai.

Okupuotos Lietuvos tuometinis vidaus reikalų komisaras Guzevičius savo raporte Sovietų Sąjungos komisariui Fedotoviui apie pogrindžio arba Guzevičiaus žodžiais — kontrrevoliucinę spaudą Lietuvos, pasirodžiusią šešių mėnesių būvy nuo sovietų okupacijos pradžios, praneša, kad į sovietinio saugumo rankas yra patekę 123 tokios „kontrrevoliucinės“ pogrindžio spaudos leidiniai. Ne 123 egzemplioriai (copies), o 123 atskiri leidiniai. Ir tie komisaro Guzevičiaus duomenys apėmė iš 22 okupuotos Lietuvos apskričių tik 17, t.y. tik apie tris ketvirčius visos Lietuvos. Apskritai tie leidiniai buvo pagaminti labai primityviu būdu. Išskyrus du ar tris, kiti buvo rašyti ranka ir padauginti šapirografu. Bet

Vytautas Vaitiekūnas skaito paskaitą Kronikos dešimtmečio minėjime kovo 21 Kultūros Židinyje. Nuotr. L. Tamošiūčio

PAVERGOTOS TAUTOS BALSAS

Vytauto Vaitiekūno paskaita, skaityta Kultūros Židiny 1982 kovo 21, minint Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos dešimtmetį

šitokia, tarkim, spontaniška, decentralizuota pogrindžio spauda kaip tikrai sunkino sovietiniam saugumui išsifruoti jos gamintojus.

1941 metais, sovietinę Lietuvos okupaciją pakeitus nacinei okupacijai, atsirado ir išplito spaustuvinė pogrindžio spauda. Antanas Mažiulis priskaičiuoja iki trylikos spaustuvinių pogrindžio spaudos antinacinių leidinių, kurie daugiau ar mažiau įstengė rodytis periodiškai. Šalia spaustuvinių, žinoma, buvo ir rotacinių.

Su Lietuvos sovietine reokupacija 1944 metais šis spaustuvinė pogrindžio spaudos klestėjimo tarpnis pasibaigė. Tiesa, ir Lietuvos antisovietinių partizanų pogrindžio spaudos dalis kurį laiką dar buvo spaustuvinė, bet neilgai. Netrukus beliko tik rotacinė ir šapirografo.

Su partizaninių kovų laikotarpio pabaiga ir tautos rezistencijos metodų bei priemonių pasikeitimu ir prisitaikymu šeštasis dešimtmetis žymėtinai tam tikru pogrindžio spaudos posūkiu ar gal net tam tikru lūžiu. Kai lig tol pogrindžio spauda buvo taikoma tik pačiai okupuotai Lietuvai, atseit Lietuvos vi-

daus reikalui, su šeštuoju dešimtmėčiu pogrindžio spaudos žodis gana efektyviai tą tautinį uždarumą pralaužia ir prasiveržia į laisvąjį pasaulį, pirmiausia į laisvojo pasaulio katalikų sluoksnius. Prisiminę čia Sibiro tremtinių lietuvių maldas — Marija, gelbėk mus. Jų vertimas anglų kalba — MARY, SAVE US — 1959 gavo New Yorko kardinolo Spellmano Imprimatur ir Bostono kardinolo Cushingo pritarimą. Vėliau tos maldos išėjo ir italų, ispanų, vokiečių ir kitomis kalbomis.

Bet tai buvo vienkartinis pasiveržimas ir, atrodo, be nebuvo buvęs Lietuvos nepriklausomybės brensdiosios kartos paskutinis rezistencinis žodis.

Septintame dešimtmety tautos rezistencijos estafetę jau perima sovietinė okupacijos augusioji karta. Ji jau yra įsisavinusi sovietinės santvarkos visus atributus, tos santvarkos brutali beataidaiškumą ir to beataidaiškumo silpnybes. Šiai kartai jau yra, taip sakant, sava visa sovietinė aplinka: sovietinis mentalitetas, partijos ir valdžios veikimo metodai, priemonės, pačios rusų tautos disidentinės apraiškos. O gal svarbiausia — šioji karta jau yra nugalėjusi sovietinio režimo, sovietinio teroro baimę. Pasak vieno tenyškio rezisento pasakymo, sovietinis velnias praktiškai nėra toks baus, kaip kad iš pirmo įspūdis atrodo. Tik reikia jį perprasti, pažinti jo silpnybes ir svarbiausia — jo nesibijoti. Iš tokio nesibijojimo septintame dešimtmety ir kilo naujas rezistencijos pavidalas. Va dinkim jį pavergtųjų ir okupanto prievartaujamųjų dialogu su Lietuvos okupanto sovietiniu režimu, arba trumpai — lietuvių žmogaus dialogo su sovietiniu velniu.

Savo pradžioje tas dialogas praktiškai vyko šitaip: sovietinis velnias per radiją, per televiziją, per spaudą ir per visas kitas komunikacijos institucijas, taip pat per mokyklą ir gamyklą, o kartais ir per sakyklą stengėsi įtikinti pavergtąjį lietuvių, kad pasak Tiesos (1963.VII.14.), komunizmo statybos uždaviniai kompartijai suteikia teisę reguliuoti visas žmonių gyvenimo sritis, taip pat ir jų religinius įsitiki-

nimus. O kad toks įtikinėjimas būtų sėkmingas, už vaikų katekizavimą buvo baudžiama iki kelerių metų kalėjimo. Pvz. 1962.VIII.14 Komjaunimo Tiesa aprašo Irenos Micpovilaitės nubaudimą už vaikų ruošimą pirmajai komunijai ketverius metus kalėti. Buvo keliamos bylos atimti tėvų teises už pastangas religingai auklėti savo vaikus. Pvz. Tarybinis Mokytojas 1962. IX.13 aprašo Bliuznikų šeimos tos rūšies bylą. Mokyklų tikintieji vaikai, gamyklų tikintieji tėvai maltretuojami ir persekiojami.

Ir, va, septintame dešimtmety prieš šitokį sovietinį terorą prasidėjo reakcija. Radijo klausytojai ir laikraščių skaitytojai, mokiniai tėvai ir religinių bendruomenių nariai savo laisvais, daugiausia anonimiais, bet neretai ir su siuntęjį parašais bei adresais, pradėjo atsilipti, kad tai yra priešinga ir tarptautiniam Sovietų Sąjungos įsipareigojimam, ir pačiai sovietų konstitucijai, kad vaikų auklėjimas yra tėvų teisė, kad religingumas nekluduoja būti geru darbininku. Žinoma, tie atsiliptieji teigiamai vaisyti neatnešė. Todėl natūralus tolimesnis to dialogo žingsnis buvo jį, tą dialogą, su komunikacijos institucijomis, su mokykla ar gamykla perkelti į okupuotos Lietuvos ir pačios Sovietų Sąjungos valdžios bei kompartijos atitinkamus pareigūnus, pradant vietiniais vykdomaisiais komitetais ir baigiant Sovietų Sąjungos generaliniu prokuroru ir pačiu Brežnevu.

Kaip kad demokratinės konstitucijos, ir sovietinė konstitucija pripažįsta žmonėms teisę skųstis aukštesnėm įstaigom dėl žemesniųjų įstaigų veiksmų. Tik demokratinės konstitucijos tokiems skundams ar peticijom svarstyti nustato nepriklausomą bešališką procedūrą — kai kuriuose demokratiniuose kraštuose tam yra specialiai vadinamo ombudsmo įstaiga, kai kuriuose kituose — specialios nuolatinės ar ad hoc parlamento komisijos. Sovietinė santvarkoj tiek valdžią, tiek ir valdžios pareigūnų veiksmų kontrolė yra tos pačios kompartijos rankose. Todėl ir gyvenotųjų skundai sovietinėj santvarkoj turi tik tolygią perspektyvą, kaip kad ėriuko skundas vilkui dėl kito vilko veiksmų. Ir jeigu okupuotos Lietuvos rezistencija vis dėlto tą ėriuko kelią pasirinko, tai turbūt dėl to, kad tuo būdu pačios sovietinės konstitu-

(nukelta į 4 psl.)

VIKTORAS GIDŽIŪNAS, OFM

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO
ĮTAKA JO LAIKAMS

Laikus, kuriuose gyveno ir veikė šv. Pranciškus Asyžietis, vieni laiko krikščionybės žydėjimo ir Bažnyčios galybės laikais, kiti — moralinio sugedimo ir tamsybės laikotarpiu. Tai priklauso nuo rašytojų ir istorikų nusistatymo, kuriuo vadovaudamiesi jie vertina XIII amžių. Mes gi turime juos vertinti bešališkai, kad šv. Pranciškaus ir jo dvasios vaikų įtaką matytume objektyvioje šviesoje.

I. Šv. Pranciškaus laikų gyvenimo santvarka

Bažnyčia, apjungdama krikščioniškas tautas ir atnaujindama Vakarų Imperiją, dar viduramžių pradžioje labai sustiprėjo, ir popiežiai įsigijo didelį autoritetą. Tada susiformavo Bažnyčios ir Imperijos santykių sąvokos, popiežiaus ir imperatoriaus jurisdikcijos apimtys, jų praktiškas pritaikymas jau stipriai buvo įsigalėjęs XIII amžiuje.

Religija, kaip aukščiausias žmonijos gėris, vedanti prie atgamtinio tikslo, to meto supratimo, turėjo apimti visas žmogiško gyvenimo sritis. Jai turėjo būti palenktas ne tik individas, bet ir valstybė. Visos tautos, ne-

prarasdamos savo nepriklausomybės, turėjo sudaryti vieną Krikščionių Respubliką, kuri dvasiniu atžvilgiu buvo Bažnyčia, o pasauliniu — Imperija. Bažnyčios uždavinys — sielų išganymas, o Imperijos — laikinų gerovė. Bažnyčių valdo popiežius, o Imperiją — imperatorius. Dvi valdžios viena nuo kitos skirtingos, bet pasaulinė tikėjimo ir doros dalykuose palenktos dvasinei, dėl to susikirtimo atveju pavaldiniai turi klausyti dvasinės valdžios.

Popiežius, kaip Bažnyčios galva, yra krikščioniškos moralės sargas. Jis turėjo prižiūrėti, kad doros dėsniai nebūtų pažeidžiami, dėl to nuodėmės atveju galėjo bausti kaip paprastus žmones, taip ir valdovus. Jis galėjo atskirti nuo Bažnyčios karalius ir imperatorius. Jiems nesitaikant, galėjo atleisti pavaldinius nuo paklusybės pareigos ir patį karalių ar imperatorių pašalinti nuo sosto. Imperatorių rinkdavo kunigaikščiai, bet jo karūnavimas priklausė popiežiui, dėl to jis sprėsdavo apie išrinktojo tinkamumą. Svarbiausios imperatoriaus pareigos

buvo pasaulio valdymas ir Bažnyčios gynimas.

Pagoniškos tautos į Krikščionių Respubliką negalėjo įeiti. Jų laimėjimu Bažnyčiai rūpinosi popiežius, o įjungimu į Imperiją — imperatorius. Išnykus apaštalių laikų misinikiškai dvasiai, susidarė nuomonė, kad pagonius tautas reikia užkariauti, kolonizuoti, apkrikščyti ir įjungti į Krikščionių Respubliką. Taip vokiečių pastangomis buvo užkariautas Vėndų kraštas tarp Elbės ir Oderio, paskui Pomeranija, Prūsija ir Livonija. Kitų kraštų iki pranciškonų ir dominikonų įsikūrimo nei Bažnyčia, nei Imperija Kristaus mokslu neapšvietė.

Popiežiams ir imperatoriams daug rūpesčio kėlė Rytų Imperijos schizma, musulmonų-saracėnų įsigalėjimas Šv. Žemėje, Šiaurės Afrikoje ir Ispanijoje ir totorių įsiveržimai į Vidurio Europos krikščioniškus kraštus. Jie turėjo rūpintis schizmatikų grąžinimu, Šv. Žemės išvadavimu ir krikščionių nuo totorių apgynimu. Čia jų pastangas silpnino jų tarp savęs nesutikimas.

Šv. Pranciškaus laikais šis visuotinumas ir vienybė jau buvo pradėję prarasti savo religinę ir politinę galią. Nuo Fridriko Barbarosos laikų (1123-1192) imperatorius jau buvo laikomas daugiau priešiu, su kuriuo reikia kovoti, kaip autoritetu, kurio reikia klausyti.

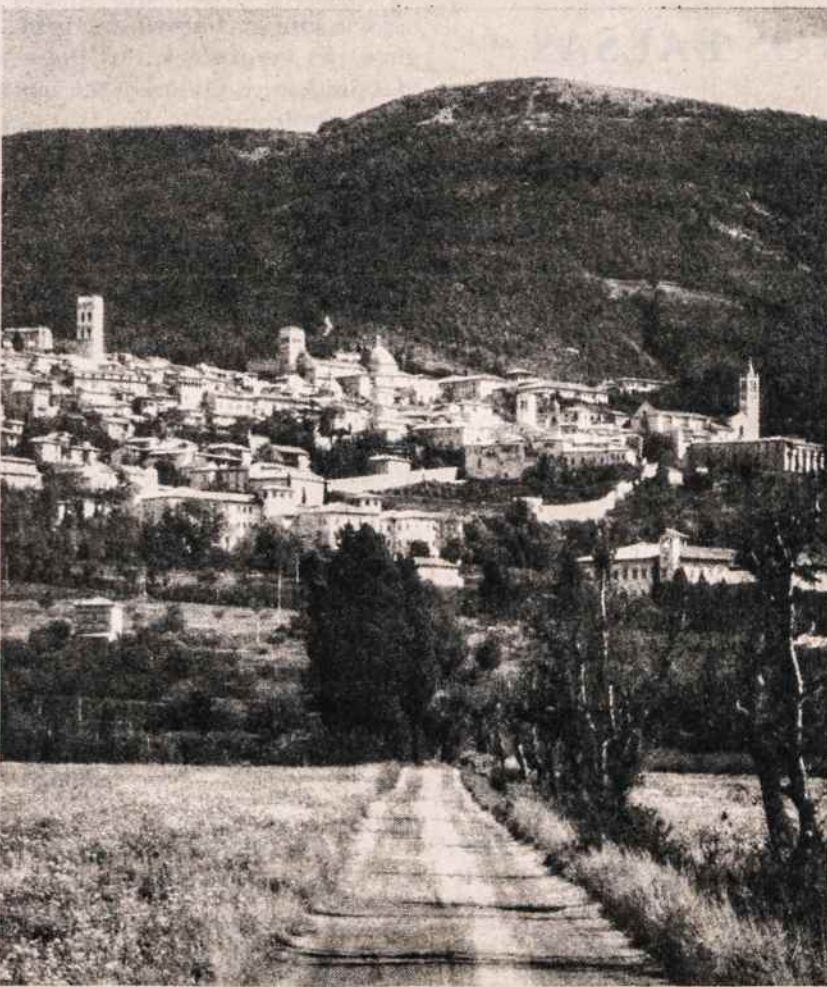
Vokietijoje imperiją skaldė didieji feodalai ir laisvieji mies-

tai, o Italijoje kūrėsi savivaldybė (Comune), kurią sudarė miestiečių branduoliai, apjungę pirklus, amatininkus ir ūkininkus. Versdamiesi prekyba, amatais ir pinigų apyvarta, s a v i v a l d y b ė s

valsčiai greitai pralobo, dėl to atsiskė tarnauti feodalams.

Kilus nesutarimui tarp popiežiaus ir imperatoriaus, vieni palaikė vieną, antri antrą. Virė nuolatinė kova.

Bažnyčioje po popiežiaus Grigaliaus VII (1021-1085) reformų didėjo drausmė, skleidėsi šventumas ir stiprėjo autoritetas. Visur dominavo kryžius. Jis kilo

Asyžiaus miesto panorama

aukštyn bažnyčių bokštų viršūnėse, saugojo vienuolynų ramybę, stovėjo virš pavergėjų, kad primintų žmoniškumą, ir virš pavergtųjų, kad teiktų paguodos. Spindėjo jis laivų stiebuose, kad ramintų audringą jūrą. Kryžius buvo visur, tačiau jis buvo daugiau išorėje negu viduje, daugiau daiktuose negu širdyse. Buvo kryžius, bet nebuvo su savo ydomis ir nuodėmėmis ant jo nukryžiuoto žmogaus.

Viena Bažnyčia rūpinosi mokslu. Jai priklausė mokslas ir mokslininkai. Vienuolynų pastogėje gimė scholastika, kuri XIII amžiuje suspindėjo pranciškonų ir dominikonų dėka, išaugo universitetai. Bažnyčia tiek mokslė, tiek apaštalavime vartojo lotynų kalbą, nors žmonės Italijoje jau kalbėjo iš lotynų kalbos išsivysčiusia italų kalba. Ji mokė tuos, kurie norėjo ir galėjo mokytis. Miestiečių ir kaimiečių dauguma buvo analfabetai.

Ankstyvaisiais viduramžiais dvasiškų gyvenimas buvo pakrikęs. Popiežiaus Grigaliaus VII pradėtą kovą dėl investitūros, simonijos panaikinimo ir celibato grąžinimo tebetęs Inocentas III (1198-1216). Atrodo, kad XIII amžiaus pradžioje šios blygybės dar buvo žymios, jei net šv. Pranciškus, labai gerbęs kunigus, savo Testamente rašo: „Ir aš nenoriu kreipti dėmesio į jų nuodėmes, nes juose matau Dievo sūnų.“ (Bus daugiau)

LIETUVIŲ ATSTOVAI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Kovo 10-osios rytą į Baltųjų Rūmų rytų kambari susirinko 200 kviestų svečių dalyvauti Afganistano dienos paskelbimo iškilnėse. Svečių tarpe buvo Europos parlamento atstovai, JAV kongreso nariai, įvairių organizacijų ir tautinių grupių atstovai, tarp jų nemažas skaičius lietuvių — Vliko pirmininkas dr. Kazys Bobelis, Pasaulio LB pirmininkas Vytautas Kamantas, JAV LB pirmininkas Vytautas Kutkus, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr, JAV LB ryšininkas tarptautiniam reikalui Alg. Gureckas, Pabaltijo Lygos pirmininkas Antanas Mažeika.

Lietuviam respublikonam atstovavo federacijos pirm. Anatolijus Milūnas, vicepirm. Jonas Talandis, valdybos nariai Jurgis Ramonas ir Lilija Grumulaitis. Iškilnių tvarką prižiūrėjo lietuvių kilmės specialus prezidento asistentas Jack Burgess.

Iškilnių pradžioje po trumpą žodį tarė buvęs valstybės sekretorius William Rogers ir viceprezidentas George Bush, kuris savo kalboje ypač pabrėžė, jog šiandien prisimenam ne tik Afganistaną, bet ir kitas sovietų pavergtas valstybes, kaip Lietuvą, Latviją ir Estiją. Vėliau, atvykus prezidentui Ronald Reagan, trumpą žodį tarė Europos parlamento viceprezidentas. Taip pat kalbėjo ir jauna afganė studentė, prieš dvejus metus išlikusi gyva nuo sovietų kulku mokyklos autobuso užpuolime. Nors ji buvo pristatyta kaip Nahid, t.y. tik pirmu vardu, vėliau spaudoje buvo minima jau pilna jos pavardė. Ji išreiškė afganų vardu padėką prezidentui už prisiminimą kenčiančių jos tautiečių ir įteikė jam Afganistano vėliavą.

Prezidentas kalbėjo gana svariai ir pasmerkė sovietų agresiją. Jis pabrėžė, jog nebus jokių derybų su sovietais, kol jie nesusitvins agresijos. Prisiminė ir Pabaltijo valstybes. Pasirašant deklaraciją, nuskambėjo garsūs plojimai.

Iškilnėm pasibaigus, prezidentas išskubėjo toliau, o viceprezidentas George Bush dar trumpai pabendraavo su svečiais.

Lietuvių respublikonų federacijos vardu buvo perduotas raštas prezidentui Reaganui, išreiškiant padėką už pasmerkimą agresijos Afganistane ir kartu viliantis, kad netrukus prezidentas galės paskelbti panašią Pabaltijo laisvės dieną.

Svečiai, trumpai pasižnekučiai Baltųjų Rūmų vestibuly, skirstėsi užkandžiai. Netrukus reikėjo vykti į valstybės departamentą. Ten Dean Acheson auditorijoje vyko informacinis susirinkimas užsienio politikos klausimais.

Susirinkimo dalyvius pasvei-

kino ir programai vadovavo ambasadorius Gerald Helman. Apie Rytų-Vakarų santykius kalbėjo ambasadorius Walter Stoessel, valstybės sekretoriaus pavaduotojas, apie JAV politiką Rytų Europoje — John D. Scanlan (deputy assistant secretary), apie JAV politiką Pietų Azijoje — Peter Constable (acting assistant

secretary), apie JAV politiką Rytų Azijoje — ambasadorius John H. Holdridge (assistant secretary).

Kiekvienam kalbėtojui buvo pateikiami klausimai. Reikia pasakyti, kad klausimai Pabaltijo valstybių reikalu buvo gana ryškūs.

Po šio susirinkimo dalyviai buvo pakviesti į diplomatų priėmimo kambarius vaišėm, kurių šeiminiuku buvo valstybės sekretoriaus pavaduotojas amb.

Walter Stoessel. Cia svečiai turėjo progos besivaišindami neformaliai tęsti toliau diskusijas su valstybės departamento pareigūnais ir su specialiu prezidento asistentu Jack Burgess.

Į Washingtoną atvykę lietuvių atstovai aplankė ir kitas įstaigas. Lietuvių respublikonų federacijos pirm. Anatolijus Milūnas ir vicepirm. Jonas Talandis, atvykę dieną anksčiau, lankėsi eilė įstaigų.

R.R.

AR TIK PASAULIEČIAI KALTI DĖL BAŽNYČIŲ TUŠTĖJIMO?

A. MASIONIS

Praejusiam Darbininko numeryje esu paminėjęs Patersono vyskupo Frank J. Rodimer dialogą su savo diecezijos jaunimu. Ten buvo iškelta daug klausimų, bet ilgiausiai buvo sustota ties liturgija. Jaunimo atstovai nusiskundė, kad reformuota liturgija yra per daug suprastinta, visą laiką vienodai ta pati, nepakelianti jų dvasios. Ypač pamokslai esą labai atitrūkė nuo gyvenimo, visai nepritaikyti jaunimui. Vyskupas po to išsireiškė, kad tas susitikimas su jaunimu buvo jam didelė ir naudinga patirtis.

Jeigu mes šiandien pradėtume dialogą su savo klebonais, galbūt irgi ilgiausiai sustotume ties tais pačiais klausimais, nes ir mums, kaip ir apskritai visiems katalikams, liturginiai reikalai kelia daug rūpesčio. Antai, š.m. vasario 7 National Catholic Register paskelbė apie liturgiją net du ilgus straipsnius: "Liturgijos atnaujinimas" (su antrine antrašte "Po 20 metų pakeitimai mišiose neša nelabai malonius vaisius") ir "Kokios turėtų būti mūsų pamaldos".

Pirmojo straipsnio pradžioje rašoma: "Vatikano II susirinkimas įvedė į Katalikų Bažnyčią daug dramatiškų pakeitimų. Vienas iš jų, labiausiai kontroversiškas ir eksperimentinis, buvo pakeitimas liturgijos".

Antrame straipsnyje, pradžioje taip pat paminėjus, kad šiandien Bažnyčioje pats jautriausias ir kontroversiškausias dalykas yra liturgija, toliau taip rašoma: "Gerokas skaičius konservatyvių pažiūrų žmonių yra kritiškai nusistatę dėl 'naujos liturgijos' nuo pat jos įvedimo 1964 m. Iš jų vieni net pasitraukė iš Bažnyčios, atmesdami 'naujas mišias', kiti dar dalyvauja mišiose savo parapijose, norėdami tik išreikšti savo tikėjimą ir seną ištikimybę, bet be didelio entuziazmo (mano pabr., A.M.). Turbūt yra toks pat skaičius ir 'liberalų', įsitikinusių, kad liturginių pakeitimų dar negana, ir jie daro 'bandymus', norėdami liturgiją dar daugiau patobulinti".

PAVERGTOS TAUTOS BALSAS

(atkelta iš 3 psl.)

cijos rėmuose galėtų dokumentuoti faktinę dalykų padėtį.

Betgi, kai ir uždokumentuota dalykų padėtis vis tiek niekuo nesikeitė ir jokio pagerėjimo nei iš Vilniaus, nei iš Kremliaus neatnešė, kilo nuoseklus rūpestis tą dokumentaciją pateikti tarptautinės viešosios opinijos teismui ir atitinkamų tarptautinių institucijų dėmesiai. Pirmasis tos rūšies žingsnis įvyko 1972 pradžioje. 17,000 okupuotos Lietuvos tikinčiųjų memorandumas Brežnevui buvo pasiųstas per Jungtinių Tautų generalinį sekretorių, nes, tiesioginiu keliu siunčiant, gyventojų skundai ar peticijos savo adresu net nepasiekia. Netrukus po to, 1972 kovo mėnesį, pasirodė ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika — LKKB. Jos leidėjų žodžiais tariant, "LKKB Kronika yra tarsi fotoaparatas, tiksliai, tiek tai žmogiškoms jėgoms sovietinės sąlygose imanoma, fiksuojantis faktus" (LKKB Nr. 40). LKB Kro-

nikai į talką vėliau atėjo specialūs kolektyvai: Helsinkio galutinio akto vykdymui stebėti ir to akto lauzymo faktam registruoti grupė, trumpai — Helsinkio grupė, taip pat dar kiek vėliau Tikinčiųjų teisėm ginti komitetas.

LKB Kronika pasižymi ramiu, konkrečiu, su vietomis, pavardėmis ir datomis — tiesiog protokoliniu informavimu. Toks objektyvus informavimas yra vertinga dokumentinė medžiaga tikroviškam vaizdui apie religinę ir tautinę padėtį okupuotoj Lietuvoje. Tokio okupuotos Lietuvos gyvenimo tikroviško vaizdo sudarymas demaskuoja ir nieku verčia sovietinės propagandos pramanus, falsifikatus bei tikrovės iškraipimus, ir stiprina moralinę, politinę ir teisinę pavergtosios tautos sąmonę atsparai prieš okupacinio sovietinio režimo kėslus Lietuvai nuolatinti ir nukriksčioninti.

(Bus daugiau)

viško psalmyno atkartotines psalmes ir, tas knygas atsinešę, paskaito tiesiog iš jų. Tačiau, kur taip nedaroma, vėl žmogus išsina iš bažnyčios nepatenkinamas, nusivylęs. Vienas kitas dar mėgina su klebonu kalbėtis, o kitas numoja ranka ir nueina galvodamas, kad anglų kalba mišias jis galėjo užprašyti bažnyčioje, esančioje čia pat jo gatvėje, ir nebūtų reikėję jam keletą mylių iš namų važiuoti.

Organizacijų atsišaukime dėl lietuviškų parapijų išlaikymo yra pasakyta: "Savoje lietuviškoje parapijoje lietuvis turi gauti tai, ko neranda jam artimiausioje parapijoje". O kas, jei čia artimiausioje parapijoje grynai religinių, dvasinių atžvilgiu gauni net daugiau negu savo parapijoje, dalyvaudamas taip pat tik angliškai laikomose pamaldose, jei čia, amerikiečių bažnyčioje, ir pamaldos geriau suorganizuotos, ir giedojimas geresnis, ir pamokslai geriau paruošti, daugiau pakelia dvasią, ir nereikia klausyti lauzytos anglų kalbos? Taip kalba ne vienas mūsų jaunesniosios kartos žmonių, ne tik čia gimusių, bet ir iš Lietuvos atvykusių ir čia mokyklais baigusiu. Tad mūsų dvasios vadams tikrai reikia gerokai pasistengti, kad mūsų šaliai savo parapijose tikrai rastų tai, ko neranda svetimoje, nes mūsų parapijose ir lietuviškoje, ir angliškoje liturgijoje daug kas galėtų būti žymiai geriau.

Reikėtų dar porą žodžių pasakyti ir dėl liturgijos apkarpymo. Kaip jau buvo citatose iš angliško katalikiško laikraščio pastebėta, mūsų mišios yra jau permylę paprastos, trūksta ženklų, simbolių ir kitų dalykų. Dabar kai kur jos dar daugiau suprastinamos. Pvz., jei sekmadienį yra prieš mišias pašalstymas švęstu vandeniu, visos pradinės maldos iki "Garbė Dievui aukštybėse" išleidžiamos. Taip šiais metais buvo padaryta ir Pelenų diena. Po pelenų pašventinimo ejo trumpa malda ir po to jau skaitiniai ir evangelija. Jeigu pagal Vatikano II susirinkimo liturgijos pakeitimus ir galima taip padaryti, tai argi taip jau būtina ir reikia daryti? Kam išleisti sąžinės sąskaitą, kodėl nepriminti pamaldų dalyviams, kad reikia, prieš aukojant mišijų auką, susikaupti, prisiminti savo nuodėmes ir už jas padaryti trumpą gailėsčio aktą, ypač tiems, kurie tų mišijų metu eina prie komunijos?

Yra ir daugiau dalykų, kurie be reikalo yra šalinami. Pvz., žmonės negali suprasti, kodėl šiandien ne pats kunigas nepriklaupia prieš švenčiausiąjį, praeidamas pro altorių, ir net prie mišijų patarnaujantiems pasako, kad dabar priklausymu jau nereikia, užtenka tik galvą nulenkinti. Jeigu ir užtektų, kodėl neparodyti Dievui daugiau pagarbos, tokios, kokią esame rodę anksčiau?

Gal kai kam atrodys, kad čia suminėti dalykai nėra esminiai ir dėl to nevertėtų kalbėti. Bet, jei dėl to, kad ir neesminiai dalykų kyla nepasitenkinimo, erzelio, reikėtų viso to vengti. Visokių nesklaidumų reikia išsiaiškinti. Rimtas, gilaus tikėjimo žmogus dėl to Bažnyčios nepaliks, bet silpnesnius atstumia net ir tokios smulkmenos ir sudaro jiems progą tuo savo pasitraukimą iš Bažnyčios pagrįsti.

Tradicinė dailės paroda, rengiama LB apygardos valdybos, šiemet buvo jau 12-toji. Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti. Parodos atidaryme šiemet vasario 13 Kultūros Židiny kalbėjo JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė. Kultūros Taryba buvo 300 dol. premijos mecenatė. Ta premija paskirta dail. Anasztazijai ir Antanui Tamošaičiam. Už jos sėdi Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ir dail. Česlovas Janušas. Gilumoje skulptoriaus Juozo Zikaro reljefai.

WORCESTER, MASS.

Maldos diena

Amerikos Lietuvių R. Katalikų Moterų Sąjungos 5-ta kuopa balandžio 18, sekmadienį, Worcesterio rengia maldos dieną. Jos tikslas — prašyti Dievą, kad arkivysk. Jurgis Matulaitis būtų greičiau paskelbtas šventuoju, o per jo užtarimą pas Dievą greičiau prašvistų ir Lietuvai laisvės rytas.

10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje bus iškilmingos pamaldos, kuriose kviečiamos dalyvauti visos, o ypač jaunimo, organizacijos.

Šaulių ekskursija

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa balandžio 24, šeštadienį, šauliam ir jų šeimom rengia ekskursiją į New Yorką.

Autobusas išvyks 6:30 val. ryto iš Maironio Parko. Grįžta į tą pačią vietą prieš vidumaktį. Kelionė asmeniui kainuos 20 dol. Iki balandžio 1 registruojasi šauliai ir jų šeimos. Po to bus priimami ir kiti asmenys, jei liks laisvų vietų autobuse. Registruoja šaulys E. Meilus Jr. Jo telef. 852-3665.

Šv. Kazimiero šventė

Lietuvos, jaunimo ir parapijos globėjo šv. Kazimiero šventė atšvęsta kovo 7.

10 val. ryto mišias aukojo ir pritaikyta pamokslą pasakė vikaras kun. B. Uzdavinis, MIC. Prieš mišias parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. Z. Snarskio, sugiedojo Gaudžių Verksmų pirmą dalį. Gaudžius Verksmai šio parapijos giedami kiekvieną gavėnios sekmadienį prieš mišias.

Maironio Parke minėjimas pradėtas 1 val. Dalyvavo per 300 žmonių. Atvyko svečių ir iš kaimyninių kolonijų. Programai anglų ir lietuvių kalbomis vadovavo E. Meilus Jr.

Programoj pasirodė Šv. Kazimiero parapijos vyrų ir mišrus choras, vadovaujami muz. Z. Snarskio. Akomponavo parapijos vargonininkė O. Keršytė. Vyrų choras padainavo 6 dainas, o mišrus choras — 5 dainas. Tenka sveikinti parapijos mišrų chorą, kuris pasirodė pirmą kartą po kelių metų pertraukos su naujais veidais. Meilė dainai ir giesmei į chorą pritraukė įvairių kartų moterų ir merginų.

Šv. Kazimiero mokyklos mokiniai dainavo ir deklamavo. Juos paruošė Šv. Kazimiero vienuolijos seselės, dirbančios mokykloje nuo jos įsisteigimo. Lituanistinės mokyklos mokinės G. Dabrilaitė ir G. Prapuolentė

padeklamavo. Jas paruošė mokykl. J. Dabrilienė.

Pabaigoj klebonas visiem padėjo už gausų atsilankymą ir pristatė svečius kunigus.

Puikius pietus paruošė Maironio Parko šeiminkė E. Gorodeckienė su savo personalu. J.M.

Worcester, Mass., Lietuvių Radijo Valanda girdima trečiądieniais 8:30-9:30 val. vak. ir šeštadieniais 5-6 val. vak. iš WICN stoties 90.5 FM banga. Vedėjas — inž. Eduardas V. Meilus, Jr., 23 Shirley Rd., Shrewsbury, Mass. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW HAVEN, CONN.

Šv. Kazimiero minėjimas

Kovo 7 pamaldomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo pradėtas šv. Kazimiero minėjimas. Choras giedojo mišias su Gloria, šv. Kazimiero giesme, Kaip grįžtančius namo paukščius ir Garbė Tau. Pamokslą apie šventąjį lietuvišką pasakė klebonas kun. A. Karalis. Auką nešė svečiai iš New Yorko, M. ir P. Skabeikiai.

Po pamaldų beveik visi susirinko salėn bendriam pusryčiam. Apie šv. Kazimierą ir dabartinę Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvos kalbėjo M. Skabeikienė. Tai buvo nuostabiai gerai ir nuosekliai paruošta kalba, talentingos, kalbėtojos angliškai perduota klausytojam. Vienas gal trūkumas, kad salėj nėra garsiakalbio, ir ne visi tą kalbą galėjo gerai girdėti. Sprendžiant iš tylos salėj, susidomėjimas buvo didelis.

Minėjimą ruošė Lietuvos vyčių 50-oji, neseniai atgijusi, kuopa.

Paminklas A. Plečkaitienei

Prieš metus kovo 28 mirė ilgiai ir sunkiai sirgusi Aleksandra Plečkaitienė.

Velonė lietuvių tarpe buvo gerai žinoma. Energinga, darbšti, gera motina, žmona ir sumani šeiminkė. Priklausė prie vietinių organizacijų. Kol sveikata leido, šeiminkaudavo visokiuose parengimuose, ruošdama vaišes. Daugiausia reikišė ALRK Moterų S-gos 33-čioj kuopoj, kurį laiką ejo išdinkinės pareigas.

Paskutinius metus praleido ligoninėje ir namie, daugiausia lovoj ir skausmuose.

Kovo 28 jos vyras Vincas ir šeima ruošia jos mirties metinės ir paminklo šventinimą Šv. Lauryno kapinėse.

Albina Lipčienė

12-oji dailės paroda (5)

LITERATŪRA IR MUZIKA PARODOJE

Šalia dailės parodos organizuojamas ir literatūros vakaras bei koncertas. Tokiu būdu paroda virsta lietuviškos kūrybos švente. Juk pasitaiko tik labai reta proga, kad štai paveikslų galerijoje, parodoje vykta kita programa, koncertai, poezijos skaitymas. Tai vienas iš turtingiausių ir įspūdingiausių momentų. Ir tai buvo įjungta į šią dailės parodą.

Pavergtos Lietuvos poezija

New Havene gyvenęs aktorius Vytautas Valiukas ir ten profesoriaujantis Tomas Venclova parengė programą apie pavergtos Lietuvos poeziją. Tomas Venclova pats ten buvo, pats pergyveno, toje aplinkoje reikėsi, rašė eilėraščius, darė vertimus, bet laisva, pilna polėkių dvasia neišsitemo sovietinio apribojimo narvelyje. Jam pasisekė iš ten ištrūkti. Taip jis čia atnešė autentiškus pergyvenimus ir autentiškas žinias apie jų poeziją ir apskritai literatūrą bei kultūrą. Atnešė visai betarpiškai, atmesdamas visą sovietinę heroiką, visą propagandą ir pažiūrėdamas į sunkią realybę, į tragišką būtį. Ir ką ten poetas jaučia ir ką jis gali parašyti, ko neišbrauktų partijos cenzūra.

Vytautas Valiukas skaitydamas dar pasikvietė Ireną Veblaitienę. Jiė tokią programą parengė pirmiausia parodė pačiame New Havene, ir ten praėjo labai sėkmingai. Paskui buvo visi nuykę į Bostoną. Ir ten padarė neišdildomą įspūdį.

Jie ir dabar kontaktuoti ir užkviesti, kad ši 12-toji dailės paroda pasidarytų dar turtingesnė ir turiningesnė.

Kalba Tomas Venclova

Šioje Kultūros Židinio scenoje Tomas Venclova buvo ką tik atvykęs iš pavergtos Lietuvos. Tai buvo prieš kokią penktą metų. Jis čia kalbėjo ir skaitė eilės.

Pirmiausia jis padarė įvadą, kas ta pavergtos Lietuvos poezija, kas ją sudaro. Labai gražiai kalbėjo apskritai apie poeziją, jos santykį su kalba, jos polėkius, paskirtį, išlikimą. Paskui perėjo per visą dabartinę poeziją, kas sugebėjo greitai prisitaikyti, kas išliko ištikimas. Kalbėdamas paminėjo tik porą pavardžių, kurie labiausiai prisitaikė ir nuėjo su režimu.

Kalba buvo įspūdinga ir pasakyta jautria forma. Buvo jaučiama, kad tai visa artima šiam poetui ir literatūros profesoriui.

Skaito Veblaitienė ir Valiukas

Tada scenoje pasirodė jau visiems gerai pažįstami — Irena Veblaitienė ir Vytautas Valiukas. Jie skaitė pakaitais. Vienas vieną eilėraščių, kitas — kitą. Kiekvienas prisitaikė taip, kad jam būtų patogiau perduoti eilėraščių mintis, jo poetines savybes.

Buvo labai gerai pasiruošę, skaitė niekur nesukliūdami, nesukludami. Plaukte plauktė posmai po posmų.

Vienų poetų vardai girdėti, kiti čia išgirsti pirmą kartą. Bet būdinga, kad ta visa poezija persunkta tokiu ilgesingu grožiu ir nepaprastai gilia meile Lietuvai. Ir kiek naujų minčių, išsireiškimų, vaizdų surado tie poetai! Koks temų įvairumas, koks minties brandumas! Ir kokia forma!

Baigdami savo skaitymus, jie pakvietė į sceną poetą Tomą Venclovą. Tai buvo logiška tąsa. Jiedu skaitė kitų poeziją, dabar pasirodė pats autorius.

Tomas Venclova paskaitė savo eilėraščių ir savo vertimų. Jis plačiai reiškiasi kaip poezijos vertėjas iš kitų kalbų. Kai jis skaito poeziją, jo balsas pasikeičia, pasidaro toks rimtas. Skaitydamas pabrėžia ritmą. Per ritmą balsas ritasi kaip kokia gaivalinga banga, tiesiog tą ritmą išdainuoja. Jo poezija sunki, intelek-

tuali, bet ji poezija, kuri palieka stiprų įspūdį.

Yra žmonių, kurie nori visa tai atmesti, nes tai esą parašyta okupuotoje Lietuvoje. Tai būtų absurdiška. Yra ten propagandinės poezijos, bet yra tokios gražios, tokios jautrios poezijos, kad ja gali tik pasigėrėti ir pasidžiaugti tais talentais, kurie sugebėjo taip parašyti, kai aplinkui tokia gūdma.

Skambina Aldona Kepalaitė

Antrąją dalį pradėjo pianistė Aldona Kepalaitė. Taip pat visiem pažįstama, daug kartų šioje scenoje skambinusi ir atskleidusi ilgesingus grožio pasaulius. Dabar ji klausytojus nuvedė į lietuviškąją muzikos kūrybą. Pirmiausia buvo Čiurlionio preliudai. Visa jų eilė, ir plaukia jie, tokie skausmo kupini, kažkokios gėlos. Neapčiuopiami, bet artimi, nes tai parašyta lietuviškai.

Antrame išėjime ji paskambino Vlado Jakubėno Pasaką ir K. V. Banaičio porą dalykėlių, lapų šnarėjimą, rytmečio belaukiant. Visi šie kūriniai turėjo tą pačią bendrą romantinę nuotaiką.

Skaito Juozas Boley-Bulevičius

Į muziką įsiterpė ir aktorius Juozas Boley-Bulevičius su skaitymu. Šie jo skaitiniai buvo skirti Maironiu pagerbti, ryšium su jo 50 metų mirties sukaktimi ir ryšium su jo gimimo 120 metų sukaktimi.

Pirmiausia jis labai originaliai pradėjo savo skaitymus. Paskai-

tė iš Maironio parašytos Lietuvos istorijos. Paskaitė net viršelį, kokios ten įdėtos reklamos. Paskui paskaitė tos istorijos įžangą, kur Maironis aiškina, kodėl jis parašęs šią Lietuvos istoriją.

Toliau jis paskaitė Maironio šiuos eilėraščius: Kur bėga Šešupė, Uosis ir žmogus, Vakaras ant keturių kantonų ežero.

Juozas Boley skaito ramiai, be patoso, subtiliai praskleisdamas minties ir vaizdo grožį ir parodydamas žodžio skambumą. Viskas, rodos, paprasta, bet viskas gražu ir pakilu.

Pabaigoje buvo paskelbtos nuotraukų parodos premijos ir jos buvo įteiktos. Apie tai buvo rašyta.

Vakarą pravedė Paulius Jurkus. Vakarą ir parodą uždarė LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Programos dalyviams ir svečiams dar buvo vaišės bibliotekoje. Gi pačią parodą tuoj ėmė išmontuoti. Tą patį vakarą buvo nukabinti visi paveikslai, aptvarkyta salė. Gi visos stovų lentos buvo išneštos pirmadienį ir sudėtos sandėlin, kur jos lauks kitų parodų.

Baigiamosios pastabos

Daug kam atrodo, kad tos parodos nereikalingos, kad jų lygis kartais galėtų būti geresnis. Bet vis dėlto tos parodos sujūdina lietuvišką gyvenimą ir įneša daug gyvumo, naujumo. Pakilumo. Ir ši paroda tai atliko. Ir jos lygis buvo pakilesnis. Ji buvo stambčiau eksponuota ir pravesta. (p.j.)

PIANISTĖS ALDONOS KEPALAITĖS KONCERTE

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas buvo kovo 13 Carnegie Recital salėje Manhattane. Koncerto pradžia 5:45 v. popiet. Pianistė jau eilę metų čia gyvena, mieliai visiem patarandama, akomponuodama ir skambindama įvairiuose koncertuose. Prieš dvidešimt metų ji surengė savo viešą koncertą Manhattane. Tai šis buvo sukaktinis, sutraukęs artipilnę Carnegie Recital salę.

Pianistė šiam koncertui pa-

sirinko Claude Debussy kūrinius. Ji paskambino: Suite Bergamasque, Images II knyga, etudus. Po pertraukos — preliudų antrą knygą ir L'Isle Joyeuse.

Baigus koncertą, publika labai karštai pianistei plojo, apdovanojo gėlėmis. Visi paskui susirinko į mėlynąjį kambarį pasveikinti pianistės. Tai buvo jos pats geriausias ir pats iškilusias koncertas. (p.j.)

ŠV. PATRIKO PARADAS NEW YORKE

Tradicinis šv. Patriko dienos paradas New Yorke šiemet buvo vienas iš didžiausių, o gal net pats didžiausias. Parade dalyvavo 196 orkestrai. Dalis jų buvo atvykę iš kitų miestų, vienas net iš Šanhajaus. Be orkestrų, gatvėmis žygiavo 190,000 žmonių.

MIRĖ

SIMONAS LANIAUSKAS

Clevelande kovo 17 mirė Simonas Laniauskas, ekonomistas, visuomenininkas. Palaidotas kovo 22 iš Dievo Motinos bažnyčios Visų Sielių kapinėse.

Velionis buvo žemaitis, uoliai veikė pavasarininkuose, ateitininkuose, Vytauto Didžiojo universitete studijavo ekonomiją ir aktyviai dalyvavo studentų ateitininkų veikloje.

Clevelande uoliai reikėsi Lietuvių Bendruomenės veikloje, Balfė, buvo uolus jaunimo stovyklos Dainavos rėmėjas. Buvo Liet. Fronto Bičiulių sąjūdžio narys, veikė ateitininkuose. Sirgo vėžiu.

Paradą stebėjo apie pusę milijono žmonių. Paradą tęsėsi šešias valandas. Prasidėjo 12 vidurdienį ir baigėsi tik vakare.

Šiemet buvo 220 metinis paradas New Yorke. Dar prieš Jungtinių Amerikos Valstybių pradžią čia prasidėjo tie paradai, stiprinę arių tautinį nusiteikimą, aštrinę jų kovą su Anglija, kasmet didinę arių įtaką šiame krašte.

Vienas ėmė ir paklausė: kas būtų buvę, jei tiek metų būtų rengiami lietuvių tautinio šventosio — šv. Kazimiero paradai?

— Toronto, Ont., Prisikėlimo parapijos parodų salėj kovo 27-28 vyks Lietuvių Tautodailės Instituto rengiama paroda. Bus išstatyta verbos, margučiai, šiaudinukai, juostos, meginiai, audiniai ir kilimėliai.

— Muz. Herkulis Strolia, atvykęs į Los Angeles, Calif., laikinai įsikūrė Glendale, Calif. H. Strolia anksčiau Los Angeles yra gyvenęs su savo tėveliu muz. Juozu Strolia.

Reta proga įsigyti anglų kalba dvi vertingas knygas papiginta kaina:
LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. 15 dol.

SOVIET GENOCIDE IN LITHUANIA, by J. Pajaujis-Javis. 12 dol.

Užsisakant abi knygas, mokama tik 25 dol.

Persiuntimui pridodamas tik 1 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Tradicinėse dailės parodose rengiamas ir literatūros vakaras bei koncertas. 12-tojoje dailės parodoje literatūrinę dalį atliko: iš k. Vytautas Valiukas ir Irena Veblaitienė, skaitė okupuotos Lietuvos poeziją, ir Tomas Venclova, kalbėjęs apie tą poeziją. Nuotr. L. Tamošaitis

TARĖSI LB APYGARDOS ATSTOVAI

Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardoj esančių apylinkių atstovai kovo 20 tarėsi Kultūros Židiny. 10:05 val. ryto suvažiavimą atidarė apygardos pirm. Aleksandras Vakselis. Tėv. Pranciškui Giedgaudui, OFM, sukalbėjus maldą, dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Mandatų komisijon išrinkti: dr. A. Radzivanienė, J. Klivečka, dr. M. Žukauskienė.

Pereito suvažiavimo protokolą perskaitė sekr. Apolinaras Vebeliūnas. Labai kruopščiai paruoštas protokolas priimtas be pataisų.

Pirm. A. Vakselis pristatė svečių iš Waterbury, Conn. — dr. Petrą Vileišį, vieną iš pirmųjų Lietuvių Bendruomenės steigėjų.

Išklausyta apygardos valdybos narių stropiai paruoštų pranešimų. Kalbėjo pirm. A. Vakselis, vicepirm. kultūros reikalams Č. Janušas, vicepirm. švietimo reikalams J. Gerdvilienė, vicepirm. organizaciniam reikalams A. Balsys, išd. V. Padvarietis ir sekr. A. Vebeliūnas.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė J. Pažemėnas. Jis siūlė priimti išdinininko pristatytą apyskaitą ir padėkoti jam už sunkų darbą.

VLIKO VALDYBA

PASISKIRSTĖ

PAREIGOMIS

Vliko valdyba, vasario 20 patvirtinta Vliko tarybos, kovo 13 Washingtono susirinko pirmam posėdžiui ir pasiskirstė pareigomis: dr. Kazys Bobelis — pirmininkas, dr. Domas Krivickas — pirmininko pavaduotojas, dr. Kostas Jurgėla — vicepirmininkas tarptautiniam ir politiniam reikalams, dr. Elena Armanienė — teisinė patarėja ir išdininke, dr. Jonas Stiklorius — sekretorius, Vytautas Jokūbaitis — vicepirmininkas tarporganizaciniam reikalams, dr. Jokūbas Stukas — vicepirmininkas spaudos ir informacijos reikalams (anglų kalba), Nijolė Vaitekūnienė — vicepirmininkė Žmogaus Teisių reikalams, inž. Liūtas Grinius — valdybos narys, Jonas Daugėla — valdybos narys.

Lietuviška knyga yra geriausia dovana įvairiom progom.

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

bus Verbų sekmadienį, balandžio 4, Apreisikimo parapijos bažnyčioje

Tos parapijos choras, vadovaujamas VIKTORO RALIO, atliks ištraukas iš BRAHMSO ir

VERDI REQUIEM MIŠIŲ

Vargonais palydės MATAS JATKAUSKAS

Pradžia 4 v. popiet

Visi nuoširdžiai kviečiami

— Amerikos Baltų Laisvės Lygos delegacija vasario 24 pasimatė su Tautinės Saugumo Tarybos patarėju Sovietų ir Rytų Europos reikalais Richard Pipes, o kovo 16 — su Tarptautinės Komunikacijos agentūros direktorium Charles Z. Wick. Lietuviam pirmoj delegacijoj atstovavo LB ryšininkas Washingtono Algimantas Gureckas, antroj — LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr. Amerikos Baltų Laisvės Lygos lietuviškas sektorius veiklą koordinuoja su JAV LB krašto valdyba. Lygos pirm. Antanas B. Mažeika kovo 10 dalyvavo Baltuosiuose Rūmuose Washingtono, prezidentui Reaganui skelbiant Afganistano dieną, ir Valstybės departamento seminare užsienio politikos klausimais. Iš lietuvių diskusijose dalyvavo Algimantas Gureckas ir Antanas Mažeika.

— Tėv. dr. Leonardas Andriekus, OFM, Aidų redaktorius ir Brooklyno lietuvių pranciškonų viršininkas, balandžio 3-4 vadovaus Washingtono lietuvių religiniam susikaupimui.

— Clevelando LB apylinkės valdyba, įvertindama Darbininko talką, per išdininke Zitą Kripavičiūtę atsiuntė 25 dol. auką spaudai stiprinti. Ačiū labai.

— Kun. Albinas Spurgis, MIC, gegužės 23 švenčia kunigystės 50 metų sukaktį. Šv. Kazimiero lietuvių parapija Adelaide rūšiasi šią savo klebono sukaktį iškilmingai paminėti.

— Tėv. Leonas Zaremba, SJ, lietuvių jėzuitų provincijolas, vadovaus gavenios rekolekcijom Toronto, Priskėlimo parapijoj, kovo 28 - balandžio 4.

— Baltijos valstybių klausimu kovo 17 Los Angeles Yacht Club susirinkime kalbėjo Leslie Dutton, Hannaford firmos atstovė. Klube yra susitelkę įvairiuose viešojo gyvenimo sektoriuose įtakingi losangeliečiai. Juos L. Dutton aprūpino baltų biuleteni ir kita informacine medžiaga.

— John R. Laster, brig. generalas, gynybos pasekretorio padėjėjas Europos ir NATO reikalams, vasario 8 laiške Baltų Lygai rašo: "Mūsų simpatijos priklauso latviams, lietuviams ir estams, kurie kovoja už tautinio identiteto išlaikymą ir nepriklausomybės atgavimą". Tame pačiame Pentagono skyrių dirba Linas Kojelis.

— Prof. dr. Ernestas Paršelis buvo pakviestas į Koelno universitetą skaityti paskaitą apie Argentinios filosofiją. Ta proga jis aplankys ir kitus Europos kraštus. Prof. Paršelis šiuo metu yra Santo Tomo de Aquino universiteto filosofijos fakulteto dekanas.

— Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 25 metų sukaktis bus minima koncertu balandžio 3.

— VI-oji Dainų šventė bus 1983 liepos 3 Chicagoj, II-jų Pasaulio Lietuvių Dienų metu. Chorai ir specialiai susidariusios dainininkų grupės prašomi registruotis iki š.m. gegužės 1 pas Joną Krutulių, 7355 So. Richmond, Chicago, Ill., 60629. Telf. 312 476-2929.

— Waterbury, Conn., Balfos skyriaus valdyba, kaip ir kiekvienais metais, paskelbė Balfos piniginį vajų visos gavenios laikotarpį. Vajų vykdo skyriaus valdyba, knygynas Spauda ir malonūs talkininkai.

— Nauji Darbininko skaitytojai: S. Lekutis, Amsterdam, N.Y., V. Sniulis, Brockton, Mass., T. Vasaitis, New York City. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 12 dol. Atnaujinant — visiem 15 dol. metam.

LIETUVIŠKAI KASAI DVEJI METAI

Kultūros Židiny kovo 14 vyko antras Kasos Kredito Unijos narių susirinkimas. Susirinkimui vadovavo direktorių tarybos vicepirmininkas Vytautas Alksninis. Pranešimus padarė išdėtininkė Laima Lileikienė, revizijos komiteto pirmininkas Zenonas Jurys, informacijos vedėjas Algirdas Šilbajoris ir tarybos pirmininkas Vytautas Vebeliūnas.

Finansinis pranešimas labiau nušvietė Kasos dinamišką augimą skaičiais ir statistika atskleidamas dideliais šuoliais augančių lietuvių bankinę instituciją. Pirmą vasario mėnesio gale Kasoje buvo \$1,204,433 indėlių kapitalas. Šiemet indėliai siekia \$3,614,912 ir ta suma kyla aukštesnį kas savaitę. Per 1981 metus Kasos taupytojams buvo išmokėta \$232,486 dividendų, kuriuos pasidalino apie 600 narių. Indėlių kapitalas yra investuotas arba paskolintas su aukštų procentų palūkanomis, kurios užtikrina pelningą Kasos apyvartą ir garantuoja aukštą dividendų išmokėjimą. Todėl už paprastas taupomasias sąskaitas Kasa moka 9%, už IRA pensijų indėlius 15%, už 500 dolerių sumomis terminuotus indėlius 12% ir už penkių ar dešimties tūkstančių dolerių sertifikatus moka aukščiausias valdžios leidžiamas palūkanas. Tuo pačiu metu kiekviena taupymo sąskaita Kasoje yra valdžios įstaigų apdrausta iki 100,000 dolerių.

Revizijos komiteto pirmininkas pranešė, kad Kasos finansinė apyvarta yra tikrinama valdžios inspektorijų, samdomų revizorių ir paties komiteto. Po patikrinimo taupytojams yra išsiuntinėjami pranešimai apie jų santaupų ar paskolų stovį. Valdžios inspektorius, jau du kartus nuodugniai patikrinęs Kasos finansus, išreiškė pasitikėjimą ir davė pagyrimą už tvarkingai vedamas apyskaitas bei tvirtus Kasos finansinius pagrindus.

Informacijos vedėjas išryškino Kasos įtaką taupytojams ir visos lietuviškos visuomenės gerbūviui. Kasa remia lietuviškas kultūrinės institucijas reklamomis ir tiesiogine pinigine šalpa. 1981 metais lietuvių spauda bei radijo programos reklamų mokesčiais buvo paramtos \$4,880 suma. Finansinė parama Maironio šeštadienei mokyklai, laikraščiam, radi-

jui, lietuviškom parapijom ir Bendruomenės dailės parodai jau siekė \$1,250 sumą. Kasai stiprėjant ir augant, tikimasi ir toliau remti lietuvių kultūrinės organizacijas.

Direktorių tarybos pirmininkas V. Vebeliūnas išreiškė padėką visai Kasos vadovybei už kruopštų darbą ir užtikrinimą susirinkusius, kad Kasos augimas dar yra tik pirmuose žingsniuose. Kasos potencialas yra milžiniškas, nes narių dirvai nėra jokių geografinių ribų. Lietuviai iš viso pasaulio gali stoti nariais į Kasą ir naudotis pelningu Kasos patarnavimu. Pirmininkas pabrėžė, kad ši kredito unija susikūrė labai tinkamu momentu, todėl jos pagrindai yra tvirti, kai tuo tarpu daugumos bankų finansinė padėtis yra kritiška. Susitinkusių informacijai pirmininkas taip pat užtikrino, kad indėlių informacija ir taupytojų sąrašai Kasoje yra lygiai taip pat diskretiškai saugojami, kaip ir kiekvienoje profesionalinėje taupymo įstaigoje.

Po pranešimų įvyko dvejų direktorių ir dvejų paskolų komiteto narių rinkimai. Trijų metų kadencijai į direktorių tarybą buvo perrinkti dr. Ibsenas Skeivys ir Algirdas Šilbajoris. Į paskolų komitetą buvo išrinkti Tomas Aleksandravičius ir Ramūnas Brakas.

Po trumpų diskusijų susirinkimas baigėsi, ir visi dalyviai pakilioje nuotaikoje vaišinosi bei šnekučiavosi apie visus vienijančios lietuviškos bankinės institucijos didelę naudą visų lietuvių gerovei.

Alg. Š.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

Po 20 dol. — S. Jurskytė, Philadelphia, Pa., A. Lipnickas, Woodhaven, N.Y.

Po 15 dol. — E. Vainauskienė, Woodhaven, N.Y., D. Virkutis, Newington, Conn., E. Alėliūnas, Pittsburgh, Pa., V. Povilauskas, Astoria, N.Y.

Po 10 dol. — V. Stelmokas, Pompano Beach, Fla., J. Žilionis, Cleveland, Ohio, dr. P. Vileišis, Waterbury, Conn., V. Kaz-

gegužės 2, sekmadienį, Balfo madų paroda.

Gegužės 8-9 — Baltijos dailės paroda abiejose salėse.

Gegužės 15, šeštadienį, ketvirtadienio popiečių darbuotojų vakariene.

Gegužės 16, sekmadienį, Kultūros Židinio pavasario šventė.

Birželio 5, šeštadienį, Perkūno choro metinis koncertas.

Birželio 6, sekmadienį, Maironio mokyklos mokslo metų užbaigimas.

Birželio 13, sekmadienį, bairsojo birželio minėjimas.

Bankinis kooperatyvas Kasa savo metinį susirinkimą sušaukė kovo 14 Kultūros Židiny. Banko pirmininkas Vytautas Vebeliūnas (d.) aiškina schemas, kurios vaizduoja banko augimą. Prie stalo sėdi banko valdyba. Iš k. Vytautas Alksninis, Ramūnas Brakas, Laima Lileikienė, Zenonas Jurys ir Algis Šilbajoris (matosi tik nugara). Nuotr. G. Peniko

lauskas, Chicago, Ill., A. Kainauskas, Plainville, Conn., Fr. V. Radvina, Cloverdale, Calif., St. Santvaras, So. Boston, Mass., L. Stankus, Chester, Pa., J. Kačinskis, So. Boston, Mass., V. Dragūnevičius, Mamaroneck, N.Y. 7 dol. — S. Marcinkevičius, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — P. Badaitis, Cambridge, Mass., C. Baltramiejūnas, Mansfield Ctr., Conn., K. Kriaučiūnas, Providence, R.I., A. Dubinskas, Baltimore, Md., A. Daukantas, Santa Monica, Calif., J. Bružas, Cleveland, Ohio, V. Balsys, Douglaston, N.Y., J. Matulaitienė, Brooklyn, N.Y., W. Stramaitis, Syoset, N.Y., H. Ostrogorsky, Boise, Id., J. Tricis, Chicago, Ill., M. Pukas, Woodhaven, N.Y., D. Polikaitis, Los Angeles, Calif., V. Melinis, Matawan, N.J., A. Gercas, Guarico, Venecuela, V. Norvaišienė, Surfside, Fla., J. Davnorov, Woodside, N.Y., E. Katičius, Chicago, Ill., S. Lauras, Brooklyn, N.Y., O. Rekešius, Butler, N.J., A. Drazdys, Baltimore, Md., V. Žvirblis, Brooklyn, N.Y., A. Ruzgas, Woodhaven, N.Y., B. Udalovas, Irvington, N.J., A. Sodaitis, Ormond Beach, Fla., J. Gaidis, Worcester, Mass., F. Milas, Floral Park, N.Y., P. Gražulis, Worcester, Mass., J. Bartkus, Richmond Hill, N.Y., T. Bakšinskaitė, Gulfport, Fla., J. Skudziuskas, Dorchester, Mass., Z. Snarskis, Worcester, Mass., P. Šlapelis, Centerville, Mass., M. Kisilauskas, Worcester, Mass., J. Rūtenis, Hyannis, Mass., E. Garla, Woodhaven, N.Y., A. Dimas, Middle Village, N.Y., H. Petniūnas, Richmond Hill, N.Y., kun. J. Kinta, Putnam, Conn., P. Malisaka, Montreal, Que., J. Gasiliūnas, St. Petersburg Beach, Fla., O. Kadas, Woodhaven, N.Y.

Po 3 dol. — V. Gureckas, Oxon Hill, Md., A. Koncė, Woodhaven, N.Y., A. Neviera, Braintree, Mass., M. Kemzūra, Woodhaven, N.Y.

Po 2 dol. — K. Šidlauskas, So. Boston, Mass., B. Poplauskas, Putnam, Conn., A. Kepalas, Lewtown, N.Y., K. Daimora, Newtown Square, Pa., J. Ajuskas, Malden, Mass., A. Macarus, Hagar Shores, Mich., P. Petrauskas, Shrewsbury, Mass., H. Balawick, Philadelphia, Pa., M. Patrick, Milltown, N.J., S. Zabulis, Manchester, Conn.

1 dol. — J. Semenai, Metuchen, N.J.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

1 dol. — J. Semenai, Metuchen, N.J.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

1 dol. — J. Semenai, Metuchen, N.J.

DERMATOLOGIST

J. BARAL, M.D.
245 E. 63 St. N.Y.
Tel. 355-2828
Gydomos odos ir venerinės ligos Persodinami plaukai priimama Medicare

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

ST. PETERSBURG, FLA.

Tautos šventė

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimą, kaip ir kasmet, surengė lietuvių klubo vadovybė savo salėj vasario 13, šeštadienį, 2 val. popiet. Minėjimą prasmingu žodžiu pradėjo klubo pirm. A. Armalis. Programai vadovauti pakvietė G. Jezukaitienę. Šauliam įnešus vėliavas, sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai.

Kun. K. Butkui, OFM, sukalbėjus invokaciją, kūrėjas savanoris L. Virbickas, asistuojamas dvejų lietuvių, uždegė amžiną ugnį. Visi dalyviai minutės susikaupimu pagerbė kritusius dėl Lietuvos laisvės.

Vasario 16-osios aktą perskaitė K. Urbšaitis. Latvių, estų ir ukrainiečių atstovai tarė šiltus sveikinimo žodžius. Floridos gubernatoriaus ir St. Petersburgo burmistrės specialias proklamacijas perskaitė Milda Sandargienė.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Leonas Baltrus — arijos ir dainos: Kur bakūžė samanota, Ne margi sakalėliai, Žvaigždutė, Liepė tėvelis, Pieta Signore, Berceuse from "Jocelyn", arijos iš operų "Fedora", "La Bohème", "Madama Butterfly", "L'Esprit d'amore", "Rigoletto" ir "The Magic Flute", Only a Rose and All the Things you are. Kaina 8 dol. Persiuntimui pridedama 1 dol.

Taip pat gaunamos ir šios naujausios plokštelės: Aras... toli nuo tėvynės — Toronto vyrų choro dainos, kaina 10 dol.; Nerija — Clevelando studentų vokalinio vieneto dainos, kaina 8 dol.; Pavasaris, įvairios dainos, įdainuotos dvynukų Šalčių Vokietijoj, kaina 10 dol.; Motulės dainos, "Sodauto" — Bostono lietuvių ansamblio dainos, kaina 6 dol.; Užaugau Lietuvoje, lietuviškų dainų rinkinys, kaina 8 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol. už kiekvieną plokštelę.

Šios ir kitos lietuviškos plokštelės, lietuviškos knygos ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pagrindinę kalbą pasakė dr. Henrikas Lukaševičius. L. Jurgėlaitė perskaitė rezoliuciją, kuri susirinkusių priimta gausiais plojimais.

Meninėj daly A. Daukantienė-Moriarty su įsijautimu paskaitė L. Virbicko patriotinį eilėraštį "Laisvės varpas". Solistės O. Armonienė ir A. Kalvaitytė-Velbasienė duetu atliko 3 dainas. Klubo choras, vadovaujamas P. Armono, padainavo irgi 3 dainas. Tautinių šokių grupės Banga šokėjai pašoko Blezdingėlę.

Minėjimui lietuvių ir anglų kalbomis sklandžiai vadovavo G. Jezukaitienė. Pabaigoj klubo pirm. A. Armalis padėjo programos atlikėjams, visiem prisidėjusiem prie minėjimo ir dalyviams už atsilankymą ir aukas. Visi kartu sugiedojo "Lietuva brangi".

Minėjime ir rytojaus dieną pietų metu klube pagal laisvą aukotojo apsisprendimą buvo renkamos aukos Lietuvos laisvini mo reikalom. Iš viso surinkta 7,127 dol. Iš šios sumos Altai 2,256.50 dol., Lietuvių Bendruomenei 2,697.50 ir Tautos Fondui 2,173 dol. Minėjime dalyvavo arti 400 žmonių.

Vasario 14, sekmadienį, Šv. Jono bažnyčioj St. Petersburg Beach amerikiečiams sumos mišias koncelebravo prel. J. Balkūnas ir 4 kunigai. Prelatas pasakė įspūdingą pamokslą, išryškindamas Lietuvos okupaciją, žmogaus teisių paneigimą, lietuvių tautos persekiojimą bei jos rezistenciją okupantui. Bažnyčioj pirmieji suolai buvo rezervuoti lietuviams. Mūsų moterys buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Šiose pamaldose dalyvavo nemaža lietuvių. Vadovaujant P. Armonui, protarpiais lietuviai pagiedojo 3 lietuviškas giesmes ir Lietuvos himną. Bažnyčioj buvo arti 2000 tikinčiųjų.

Pamaldos buvo filmuojamos. Televizijos vakarinėj bei rytojaus dienos rytinėj programoj buvo rodomi kai kurie vaizdai ir

prel. J. Balkūno pamokslas ištraukos. Mišias už Lietuvą užprašė Viktorija Jacobson. Jos iniciatyva vis išeinama ir į televiziją.

Ta pačią dieną Šv. Kazimiero misijos lietuviams laikomose pamaldose Šv. Vardo bažnyčioj, Gulfporte, lietuvių klubas užprašė mišias Lietuvos bei zuvusių už jos laisvę intencija. Mišias koncelebravo 5 kunigai. Prišaitytą pamokslą pasakė kun. A. Stašys. Per mišias giedojo lietuvių klubo choras, vadovaujamas P. Armono. Pamaldose organizuotai su vėliavomis dalyvavo vietos šauliai, Lietuvos vyčiai ir lituanistinė mokykla.

Vasario 16 Lietuvos vėliavos buvo iškeltos prie savivaldybių pastatų šiose vietovėse: Pinellas Parke, Treasure Island, St. Petersburg Beach, So. Pasadena ir Gulfporte. Iškeliant Amerikos ir Lietuvos vėliavas, minėtų vietų burmistrai ir lietuvių atstovai pasakė momentui pritaikytas kalbas. Visur prie vėliavų pakėlimo dalyvavę lietuviai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. — L.Ž.K.

Katalikių moterų veikloj

Katalikių Moterų Sąjungos 76-tos kuopos pirmas šių metų susirinkimas įvyks kovo 30, antradienį, 12 val. vidurdienį lietuvių pranciškonų patalpose, 555 68 Ave., St. Petersburg Beach, Fla. Susirinkimo metu bus aptarti Pašalpinio skyriaus reikalai, Motinos dienos minėjimas, eumeniniai ir kiti reikalai.

Po susirinkimo narės ir viešnios kartu vyks pietauti pas p. Jurgėlus, Irene restorano savininkus.

Donna Kamm

Savo vaikams, kurie baigia mokslus ir išsikelia dirbti į kitus miestus, užprenumerokime Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

Kviečiame įsigyti šiuos leidinius

Lietuvių Enciklopedija 36 tomai	\$366.00
Encyclopedia Lituanica 6 tomai	\$125.00
Vinco Krėvės Raštai 6 tomai	\$32.60
Iš mano atsiminimų — Petras Klimas	\$13.25

Laukiame užsakymų papildomam L. E. tomui.
Užsakymus siųsti: J. Kapočius, P O Box 95, So. Boston, MA 02127
Telef. dieną (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759.

ORBITAIR INTERNATIONAL, LTD.
Founded 1959
MEMBER OF ASTA IATA FIRST FAMILY OF TRAVEL
Presents

BALTIC-AT-LEISURE TOURS
Coordinated by Jonas Adomėnas

- CHOICE of 3 ITINERARIES
- First-Class Services, Hotels
- Reasonable, All-Inclusive Costs
- Escorted from USA via Finnair

Tour I Vilnius — Moscow — Leningrad 10 Days
Tour II Vilnius — Moscow — Leningrad plus Riga 15 Days
Tour III Vilnius — Moscow — Leningrad & Rome 15 Days

Features Include: Group or APEX airfares with departures starting April, three meals daily, comprehensive sightseeing, transfers, guides, theatre visits, air transportation on tour, baggage handled, each group escorted by American Lithuanian speaking tour leader, visa handling. Deposit only \$100 per person. From just \$1099 to \$1769 per person in double occupancy.

For Free Brochure Folder, Contact:
Jonas Adomėnas
Orbitair International, Ltd.
20 East 46th Street, New York, NY 10017
Tel.: NY (212) 986-1500; (800) 223-7953

New Yorko LAK A ir B klasių mergaičių tinklinio komandos. Iš k. R. Naronytė, V. Ulėnaitė, G. Adomaitytė, S. Alksninytė, L. Jankauskaitė, R. Adams, R. Gvildytė, N. Jankauskaitė, A. Ridikaitė, V. Katinaitė — trenerė ir vadovė, A. Jankauskaitė, R. Gvildytė, G. Katinaitė, R. Alksninytė, V. Penikaitė, V. Garbauskaitė, R. Vaičiūtė, R. Senken. Abi komandos dar nėra pralaimėjusios nei vienu rungtynių ir abi stovi savo lygų pirmose vietose. Nuotr. A. Jankausko

DABAR KASOS KREDITO UNIJOJ:

9% palūkanų už paprastas taupomasias sąskaitas.

12% už Share Certificates 500 dol. sumomis.

MONEY MARKET Certifikatų procentai už 5,000 ir 10,000 dolerių indėlius 6 mėnesiam.

"ALL — SAVERS" Certifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Laisvi nuo mokesčių IRA pensijų fondo indėliai su 15% palūkanom.

Paskolos — Namų pirkimo "mortgiclaai" — Čekių iškeltimai — Pensijos čekių indėliai ir t.t.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

Darbo valandos: nuo 9 iki 9 kasdien; penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p.

Patarnavimas lietuvių ir anglų kalbomis.

Visi indėliai apdrausti iki 100.000 dol.

NEWARK, N.J.

Prei. Jonas Scharnus, Svč. Trejybės lietuvių parapijos klebonas, buvo išvykęs į savo brolio Benedikto laidotuves, kurios vyko iš Sv. Kristoforo bažnyčios, Chester, Md. Velionis paliko nuliūdime žmoną Elaine (Palmer), sūnus Robertą, JAV laivyno kapitono pagelbininką, Joną Gerardą, Juozą Palmer, Mykolą Povilą, dvi seseris Long Islande: Mariją ir Eleną (Lambert) bei Dorothy Mikalį ir 5 vaikaičius. Benediktas Scharnus mirė šv. Juozapo dieną ir palaidotas kovo 22.

Svč. Trejybės bažnyčia, apdegusi per 1981 Naujuosius Metus, kovo 22 pradeda griauti.

Laikinajai bažnyčiai moderninama apatinė salė. Darbus atlieka portugalai.

New Jersey Lietuvių Bendruomenės visuotinis susirinkimas įvyks kovo 28, sekmadienį, tuoj po 12 val. mišių. Bus renkama nauja valdyba.

LB Bostono apygarda
Bostono LB apygardą sudaro šešios N. Anglijos apylinkės: Bostono, Brocktono, Cape Codo, Kennebunkporto, Providence ir Worcesterio. Bostono apylinkė-

je, pasitraukus Aloyzui Astravui iš pirmininko pareigų, vyksta persitvarkymas ir apylinkės vadovybę perima jaunesnioji karta su inž. Vytautu Lalū priešakyje.

Šiuo metu vyksta intensyvus pasiruošimas Bostono apygardos suvažiavimui, kuris įvyks kovo 27 Cape Code. Ruošiamasi 10-sios LB Tarybos rinkimam. Tuo pačiu metu renkami atstovai į LB Pasaulio Lietuvių seimą.

Apygardos rinkimam vadovauja apygardos rinkiminė komisija: Eligijus Suziedėlis — pirmininkas, nariai — Stasys Eiva ir Liuda Šukienė. Viso šio reikšmingo darbo eigą koordinuoja Bostono apygardos vicepirmininkas Povilas Jančiauskas.

Apygardos vadovybė pasirūšusi rudenį surengti Bostono apygardos dieną ir LB 30-ties metų minėjimą su atitinkama programa. Šiam renginiui vadovauja apygardos valdybos vicepirmininkas kultūros ir švietimo reikalams Viktoras Kubilius.

Minėjimo metu bus pagerbta visa eilė visuomenininkų, kultūrininkų, kuriems šiais metais suėina reikšmingos amžiaus sukaktys. Jų yra visa eilė: Bostono liuanistinės mokyklos vedėjas poetas Antanas Gustaitis, Bostono liuanistinės mokyklos vargonininkas ir Berkley universiteto profesorius muzikas-kompozitorius Jeronimas Kačinskas, Lietuviškos Enciklopedijos leidėjas ir ilgametis LB Tarybos narys Juozas Kapočius, kultūrininkas, savanoris, rašytojas ir poetas Stasys Santvaras, žurnalistas ir buvęs ilgametis Keleivio redaktorius, visuomenininkas Jackus Sonda.

Šis 30-ties metų sukakties minėjimas ruošiamas spalio 2 Lantana restorane, Randolph, Mass. Kviečiami visi gausiai dalyvauti. Taip pat kviečiami visi lietuviai dalyvauti 10-tosios LB Tarybos ir seimo atstovų rinkimuose, kurie bus gegužės mėnesį.

Dabar visi kviečiami dalyvauti LB apygardos suvažiavime kovo 27. (j.r.)

Kunigaikštis Algirdas Bostone

Kovo 14 Tautinės S-gos namuose Bostone LMF Bostono klubas surengė dr. Algirdo Budreckio knygos "Didysis Lietuvos kunigaikštis Algirdas" sutikimą. Salė buvo pilna susirinkusių ne tik moterų klubo narių, bet ir daugybės svečių. Programą pradėjo klubo pirmininkė Elena Vasyliūnienė. Ji supažindino su knygos autorium dr. Algirdu Budreckiu, o toliau kalbėjo apie pačią knygą.

Aktorė-režisiorė Aleksandra Gustaitienė paskaitė istorinės poezijos: Maironio, Aisčio ir Brazdžionio.

Šaulių rinktinės pirm. inž. Juozas Stašaitis trumpai pasveikino autorių dr. A. Budreckį ir padėkojo jam už šį gražų įnašą į Lietuvos istoriją. Jono Vanagaičio šaulių kuopos vardu dėkojo Elena Juciūtė.

Knygą išleido LSST Simo Kudirkos vardo šaulių kuopa New Yorke.

Knygos autorius dr. Algirdas Budreckis supažindino su savo darbu, kuris tęsėsi pusketvirtų metų medžiagos surinkimui, pusmetį pirmajam rašymui ir apie 3 metus galutiniam rašymui. Pats išleidimas užsitęsęs 5 metus. Autoriaus noras buvęs, kad knyga pasirodytų 1977, t.y. 600 metų DLK Algirdo mirties sukakčiai paminėti.

Po visų kalbų buvo dar ir klausimų.

BOSTONO PARENGIMŲ KALENDORIUS

Brocktono lietuvių jaunimo ansamblio "Sūkurių" šokėjai ir Southeastern filharmonijos orkestras atliks koncerto programą kovo 27, šeštadienį, 7:30 val. vak. Brocktone, Massasoits kolegijos teatre. (Massasoits Blvd. yra Brocktono rytinėje dalyje, netoli Nukryžiuoto Jėzaus vienuolyno).

Video teatro popietė, rengiama liuanistinės mokyklos, vyks kovo 28 d., 3 val. p.p. Lietuvių Piliiečių D-jos trečiame aukšte.

Programa "Televizija Lietuviam", sukurta Bostono Lietuvių

Teleradifilminkų (Garso Bangų) kolektyvo, bus rodoma kovo 28, sekmadienį, 3 val. popiet. So. Bostono Lietuvių Piliiečių D-jos salėj. Jaunus ir senus kviečia Bostono aukštesniosios liuanistinės mokyklos komitetas.

Teatro spektaklis su Alg. Dikiuni ir Jonu Kelečium balandžio 3, šeštadienį, 7 val. vak.

Baltų D-jos koncertas įvyks balandžio 18 First and Second Church salėj Bostone.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. rvtu iš WCAV-FM, bangą 98,0. Vedėjas — Petras Viscinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas: (617) 586-7209.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 bangos sek. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITYTĖ, lietuvių advokatė, STRIMAITIS & KEHOE, 31 Exchange Street, Lynn, Massachusetts, Tel. 617 598-0800. Turime ofisą ir Bostone priimti klientus. Mūsų sritys yra apdraudus bylos, workers' compensation ir testamentų sudarymas.

A.A. JOANAI IVAŠKIENEI

mirus, sūnui Antanui, marčiai Gintarei ir anūkam reiškia gilią užuojautą

Maironio liuanistinės mokyklos mokytojai ir tėvų komitetas

A.A. JOANAI IVAŠKIENEI

mirus, vyrui Povilui, sūnui Antanui, dukrai Teresei su šeimomis ir kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Stefa ir Vaclovas Biručiai

Mūsų gerbiama

A.A. VINCUI RASTENIUI

mirus, jo žmoną Emiliją nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Mara ir Kazys Almenai
Grazina ir Jurgis Blekaitai
Virginija ir Algimantas Gureckai
Vincas Trumpa
Virginija ir Vitolis Vengriai

Mylimai Motinai

A.A. ONAI ŠIDLAUSKIENEI

mirus, jos dukrą Česlavą, žentą Tadą Aleksonius su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Birutė ir Antanas Lukoševičiai
Jonė ir Antanas Pampučiai

A.A. ANTANINAI GUNTULIENEI

mirus, jos vyrą Justiną Guntulį, sūnų Šarūną su šeima nuoširdžiai užjaučiame

Leonilda ir Juozas Giedraičiai
Rimantas ir Kristina Giedraičiai

PADĖKA

1982 m. kovo mėn. 5 d. po ilgos ir sunkios vėžio ligos namuose mirė mūsų miela žmona, motina, sesuo, močiutė, uošvė

A.A. LIUCINA VILKUTAITIENĖ - BARANAUSKAITĖ

Palaidota kovo mėn. 9 d. Visų Sielų kapinėse Clevelande.

Nuoširdžiai dėkojame kun. J. Pakalniškiui už nuolatinių velionės lankymą ir paguodą jos paskutiniams gyvenimo metais. Taip pat mieliems kaimynams dr. Leonidai ir Juozui Giedraičiams bei Bronai ir Zigmui Rimams, kurie per penkerius ligos metus mūsų šeimai suteikė visokeriopos pagalbos. Didelis ačiū dr. Tomui Kisieliui Chicagoje ir dr. Antanui Pacevičiui Toronte, kurių rūpesčiu ir pagalba velionės ir šeimos sunkios valandos buvo labai palengvintos.

Dėkojame visiems kaimynams bei draugams, kurie nuolat lankė ligonę. Dėkojame visiems, kurie, jai mirus, užprašė mišias, puošė jos karstą gėlėmis, pareiškė užuojautą per spaudą, ar savo auka, pagal jos paskutinį norą, parėmė jos mylimas Putnamo vienuolyno seseles.

Dėkojame Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos klebonui kun. G. Kijauskui už jo jautrų atsisveikinimo žodį koplyčioje ir už mišias. Taip pat kun. Kidykui už kapinėse atliktas apeigas.

Ypačiai esame dėkingi Clevelandiškams giminėms Danutei Mikoliūnienei, Aldai Mikoliūnaitel ir Kęstučiui bei Ingridai Civinskams, kurie taip gražiai sutvarkė ir pravedė laidotuvių apeigas.

Dėkingi visiems mieliems giminaičiams ir draugams, kurie nepabijojo blogo žiemos oro ir suvažiavo pagerbti velionę iš Kanados, Chicagos, Floridos, Washingtono ir Pittsburgho.

Dėkui M. Šalinskienei New Yorke ir Jakubui Jakubauskui Clevelande už labai mielą ir gražų laidojimo patarnavimą. Ačiū visiems dar kartą.

Vyras V. Vilkutaitis, dukra Ramunė, žentas Algis Rimas, anūkai Algis ir Andrius Rimai, sesuo Sofija Pacevičienė ir brolis Stasys Baras su šeimomis

IN MEMORIAM

A.A. DANUTĖ JUKNYTĖ — STASZEWSKI

Gimė 1952 liepos 1
Mirė 1980 kovo 27

Ir sustojo plakusi jauna ir mylinti širdis.
Ir mūsų širdys pasruvo kraujo skausmais.

Netenkant pažįstamo ar artimo — liūdna.
Netenkant motinos ar tėvo — skaudu ir liūdna.
Netenkant žmonos ar vyro — žiauru, skaudu ir liūdna.
Netekus vienturtės ar vienturčio vaiko — nėra žodžių apsaityti, nėra raštų aprašyti žiaurais pergyvenimo ir gilių liūdesio valandų.

Kovo 27 dieną — dvejų metų nuo a.a. Danutės mirties sukaktį — mūsų širdys verkia ir prašo dar vieną trumpą valandėlę, dar vieną trumpą minutę priglausti brangiausią asmenybę pasaulyje prie tėviškos ir motiniškos krūtinės.

A. a. Danutė, mūsų gyvenime brangiausias turtas, išgyvenusi tik 27 metus, išsils Šv. Jono kapinėse. Žiauriai ir skaudžiai netekę vienintelės dukrelės, netekome visko pasaulyje... Gyvename diena po dienos tik pasekti ją...

Skaužiame liūdesy —
tėvai Katherine ir Petras Jukniai,
vyras Edwardas,
tėvai Elena ir Edwardas Staszewski.

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

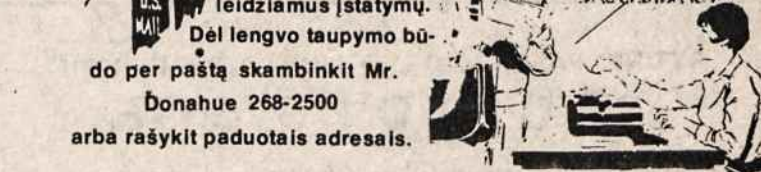
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielnamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisiideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymu.

Del lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 400 West Broadway, South Boston, MA 02127. 9 AM to 3:30 PM, Monday thru Friday, Saturday 10 AM to 1 PM, 268-2500.

NONPSET CIRCLE OFFICE: 740 Gallivan Blvd., South Boston, MA 02127. 8:30 AM to 5:30 PM, Mon. Thru. Wed. & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM, Saturday 8:30 AM to 12 Noon.

"Amber Holidays"

1982 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ

iš Bostono/New Yorke

MASKVA/VILNIUS:	
gegužės 5	— \$ 995.00
gegužės 12	— \$1095.00
(su Ryga)	
gegužės 24	— \$1135.00
birželio 2	— \$1135.00
birželio 16	— \$1135.00
liepos 5	— \$1165.00
liepos 19	— \$1135.00
rugpjūčio 4	— \$1135.00
rugpjūčio 18	— \$1350.00
(su Ryga)	
rugsėjo 6	— \$1171.00
rugsėjo 15	— \$1045.00
rugsėjo 27	— \$1082.00
spalio 6	— \$ 995.00

VISAS GRUPES LYDĖS VADOVAI. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ.

REGISTRUOJAME JAU DABAR:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, p.o. box 116,
South Boston, Mass. 02127, Tel. (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus. Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Albina RUDŽIŪNAS

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
 Administr. .... (212) 827-1351
 Spaustuvė .... (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitę, kovo 27 ir 28, šeštadienį ir sekmadienį, rytinio pakraščio lietuvių, latvių ir estų sporto šventė.

Dr. Kęstutis Valiūnas, buvęs Vliko valdybos pirmininkas, guli New Rochelle ligoninėje, kur jam kovo 9 buvo padaryta sunki, bet sėkmingai pavykusi operacija. Kovo 22 jį aplankė dr. Bronius Nemickas ir Bronius Bieliukas, painformavo apie politinių veiksmų veiklą ir pasidalino mintimis apie šių dienų tarptautines problemas. Manoma, kad šios savaitės pabaigoje ligonis grįš į namus, kur žmonos prižiūrimas turės dar gydytis ilgesnį laiką, kol atgaus turėtą sveikatą.

Religinės muzikos koncertas bus Verbu sekmadienį, balandžio 4, Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Tos parapijos choras atliks ištrauką iš Brahms'o ir Verdi Requiem. Diriguos Viktoras Ralys, vargonais palydės muzikas Matas Jatkauskas. Šis religinis koncertas jau yra tradicinis, rengiamas metai iš metų.

Vilnelė, vaikų skyrius, redaguojamas Nijolės Ulėnienės, pasirodys Darbininko ateinančiame numeryje.

Apreiškimo parapijos choras kovo 28, Kančios sekmadienį, eis bendrai prie komunijos. Po sumos parapijos salėje turės bendrus pusrūčius.

LDK Birutės Draugijos New Yorko skyriaus metinis narių susirinkimas bus balandžio 3, šeštadienį, 4 v. popiet pas Malviną Klivečkienę, 76-13 85 Rd., Woodhaven. Tel. 296-0406.

Sachmatų rungtynės yra taip pat įjungtos į šią sporto šventę. Jos prasidės sekmadienį 9:30 v.r. Kultūros Židiny.

Kun. Antanas Račkauskas kovo 16 išvyko atostogų į Sunny Hills, Fla., kur jis turi savo namus. Grįžta į Apreiškimo parapiją prieš Verbas. Jį pavaduoja kun. Ladas Budreckas, kuris dabar gyvena Providence, R.I.

RYTINIO PAKRAŠČIO LIETUVIŲ, LATVIŲ IR ESTŲ SPORTO ŠVENTĖ

Įvyks kovo 27-28 d.

Tinklinio, krepšinio ir sachmatų žaidynės vyks Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Rungtinių pradžia kovo 27 d., 9 val. ryto
 Balginės rungtynės bus sekmadienį. Pradžia 9 val. ryto.

Šeštadienį, kovo 27 d., 9 val. vak. šokiai jaunimui, grojant Stasio Janušo vad. orkestrui. Apatinėje salėje — pobūvis.

Visus atsilankyti kviečia
 LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBO VALDYBA

Korpl Neo Lithuania New Yorke,
 Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovė,
 New Yorko skyrius,
 LDK Birutės Draugijos New Yorko skyrius,
 New Yorko tautininkai

maloniai kviečia New Yorko visuomenę atsilankyti ir pamatyti atnaujintą istorinį pirmojo ir ketvirtojo Lietuvos respublikos prezidento

ANTANO SMETONOS

filimą, kuris bus rodomas kovo 28, sekmadienį, tuoj po pamaldų, Apreiškimo parapijos žemutinėje salėje.

Kalbės iš Hartfordo atvykęs
 PIJUS J. NASVYTIS

Po programos — kavutė, užkandžiai, baras.

Juozas Mėlynis, Darbininko ir Draugo bendradarbis, darbštus Balf'o Kearny apylinkės pirmininkas, grįžo namo iš West Hudson ligoninės, kur per 10 dienų taisė savo sveikatą. Žmonos prižiūrimas, toliau sveiksta.

A. A. Lucinai Vilkutaitienei atminti jos bendradarbis iš Continental Ins. Co. — A. Krulienė, O. Audėnienė, I. Banaitienė, H. Gražiūnienė, D. Ivanauskaitė, M. Palienė, J. Škėmienė, E. Andruska — paaukavo 50 dol. Nekaltai Pradėtosios Marijos Putnamo seselių darbam paremti.

V. Zdanys, Darbininko skaitytojas iš Wethersfield, Conn., užsisakdamas Darbininko spaudos kioske lietuviškų plokštelių, spaudai remti pridėjo 25 dol. Administracija dėkoja.

Dan Staniškis iš Upper Darby, Pa., užsisakdamas Darbininką, įsigijo lietuviškų knygų už visą šimtą. Darbininko administracija dėkoja naujam skaitytojui už lietuviškos spaudos palaikymą.

Juozas Vitkauskas - Witkoski, sulaukęs 64 m. amžiaus, gyvenęs Elmhurst, N.Y., mirė kovo 16. Palaidotas liuteronų kapinėse, Queens, N.Y. Nulūdimė ppaliko žmoną, sūnų ir dukrą su šeima, seserį Sofiją Shavelskį, anūkus ir kitus gimines.

Aušros Vartų parapijos taryba šaukia susirinkimą kovo 28, šį sekmadienį, 10 val. ryto parapijos salėje. Administratorius prašo visus narius atvykti laiku, nes suma prasideda 11 val. punktučiai.

Is Metropolitan operos rūmų kovo 27, šį šeštadienį, 2 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Offenbach opera "Les Contes d'Hoffmann". Pagrindiniai solistai: Placido Domingo, James Morris, Tatiana Troyanos, John Macurdy. Diriguoja Riccardo Chailly.

Švenčių proga, kai ieškoma dovanų, prisiminkime lietuvišką knygą. Daug lietuviškų knygų turi Darbininko administracija.

KĄ MATYSIME FILME APIE PREZ. A. SMETONĄ?

Filmas apie prezidentą Antaną Smetoną bus rodomas kovo 28, šį sekmadienį, tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje. Įvadą į rodymą padarys Pijus J. Nasvytis iš Hartfordo, Conn.

Filme matysime įvairius Lietuvos vaizdus, ulonus, sporto žaidynes, Kultūros Rūmų pašventinimą, kaip į Kauną atvyksta Chicago choras Pirmyn, kuriam vadovauja muzikas Kazys Steponavičius; 1939 metų krepšinio pirmenybės, ultimatumas ir paskutinio ministrų kabineto posėdžio rezultatai, Sovietų Sąjungos kariuomenės įgyjimas į Lietuvą, prezidento A. Smetonos kelionė iš Portugalijos į Braziliją, iš ten kelionė į Ameriką, jo sutikimas New Yorke. Čia matysime šimtus pažįstamų veidų uoste ir banketuose, prezidento kalbas įvairiomis progomis, jo apsilankymus lietuvių kolonijose, Chicagoje, Clevelande. Įsikūrimas Clevelande, žuvinimas, laidotuvės.

Taip pat bus parodyta ir priėdų. Čia matysime bažnyčios pašventinimą Maspeth, popiežiaus Pauliaus VI apsilankymą New Yorke ir kita.

Ieškoma moteris, kuri dienos metu galėtų šiek tiek padėti dviem senesnio amžiaus asmenims, kurie gyvena Brooklyn, Woodhaveno kaimynystėje. Skambinti tel. 296-0308.

MONY — Dr. M. Siemoneit, lietuvis, draudžia sveikatą, nedarbingumą, pensijas, gyvybę. (N.Y., N.J. ir Conn.) Apsidrausdami pas jį, sutaupysit 30%-50% premijos mokėjimą. Draudimo įvairios grupės, kurias galite pasirinkti. Skambinti dieną: 201 964-3500. Vak., savaitgaliais: 201 654-3756.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body works — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

KRONIKOS DEŠIMTIES METŲ SUKAKTIS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos dešimties metų sukaktis suėjo kovo 19, per šv. Juozapą. Darbininke sukaktis buvo anksčiau prisiminta vedamuoju, paraginta, kad čia būtų surengtas jos minėjimas.

Toks minėjimas ir buvo surengtas kovo 21, sekmadienį.

Bažnyčioje

Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo pamaldos. Mišias aukojo Darbininko redaktorius Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, pasakė pamokslą apie Kronikas, jų atsiradimą ir jų reikšmę Lietuvai ir visam laisvam pasauliui. Mišių metu buvo paskaityta ištrauka iš Kronikos, iš 4 numerio ir iš vėliausio numerio. Kai buvo nešamos aukos, šešios mergaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, atnešė prie altoriaus Kronikos atskirus numerius, išleistus Kronikų tomus, jų vertimus į kitas kalbas, vieną originalų numerį. Atnešė ir išgintarų sudėliotą Aušros Vartų Marijos paveikslą ir visa sudėjo prie altoriaus. Tai buvo pavergtos Lietuvos vargai, kančios, ir maldos čia sudėtos, kad sustiprintų visų lietuvių širdis kelionėje į laisvą Lietuvą.

Laisvės Žiburio radijo pavasarinis koncertas bus prieš Atvelykį, balandžio 17, šeštadienį. Programą atliks Toronto vyrų choras Varpas. Chorui vadovauja solistas Vacys Verikaitis.

Atvelykio popietė, rengiama LMK Federacijos New Yorko klubo, bus per Atvelykį, balandžio 18, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

GFWC's, tarptautinė moterų organizacija, savo suvažiavimą šiais metais šaukia Bismarck mieste, North Dakota. Tose konferencijose dalyvauja ir LMK Federacijos pirmininkė.

Ona Strimaitienė, gyvenusi Elizabete, N.J., ten pardavė namus ir išsikelia gyventi į Putnamą.

Akademinė dalis

Kultūros Židinyje 4 v. popiet buvo surengta graži popietė. Čia pirmiausia buvo susipažinta su kun. J. Prunskio knyga "Lietuviai Sibire". Šį susipažinimą ir drauge Kronikos sukakties minėjimą rengė Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija. Pirmininkė Apolonija Radzivanienė ir pradėjo visą programą, išryškindama renginio pobūdį.

Apie knygą

Apie kun. J. Prunskio knygą "Lietuviai Sibire" kalbėjo Gintė Damuštė. Ji pažvelgė jauno žmogaus akimis, kaip atrodė ta epocha, kas ten nutiko, išryškino vieną kitą momentą iš pačios knygos, atkreipdama dėmesį kas jai buvo įdomiausia.

Buvo miela klausytis šio Gintės Damuštės knygos apibūdinimo. Buvo ji pasirašiusi ir skaitė gražiai, tiksliai kalba, suprasdama savo uždavinį ir tiksliai knygą apibūdinama. Šis jos žodis bus spausdinamas Darbininke.

Ištaukus iš tos knygos paskaitė trys Maironio lituanistinės mokyklos mokinės: Vaiva Ulėnaitė, Vida Penikaitė, Viktorija Garbaskaitė. Paskaitė drąsiai, aiškiai. Visi pasidžiaugė šiomis mergaitėmis, pasidžiaugė ir organizatoriais, kad įjungė mokyklinį jaunimą.

Anelė Povilaitienė, pati pergyvenusi Sibiro tremtį, buvusi išvežta su pirmuoju vežimu 1941, paskaitė savo atsiminimų pluoštelį. Ir kiek liūdesio, kiek skausmo ir vargo teko pakelti tiem Sibiro tremtiniam!

Baigta pastabom, kad knyga liudija lietuvių tautos vargus, kryžiaus kelius, liudija, koks barbariškas yra okupantas, atnešęs tokią priespaudą ir tokį vargą.

Antroji dalis

Antroji dalis buvo skirta Kronikos dešimtmečiui. Tą dalį pradėdė Paulius Jurkus.

Apie Kronikas labai įdomiai kalbėjo Vytautas Vaitiekūnas.

Pirmiausia jis išryškino kelią iki Kronikų ir paskui patį atsiradimą ir Kronikų reikšmę pavergtai Lietuvai ir visam laisvam pasauliui. Kronikos davė progos vėl prisiminti Lietuvą ir apie ją kalbėti.

Ištraukos iš Kronikų

Irena Veblaitienė paskaitė ištrauką iš Kronikų, kaip buvo teisiama Nijolė Sadnaitė, jos kalbą teisme ir jos paskutinį žodį teisme. Vida Janauskienė paskaitė ištrauką iš 49 Kronikos. Tai buvo įvykiai, atsitikę praėjusiais metais okupuotoje Lietuvoje, kalinių laiška, sveikinimas Nijolei Sadnaitėi, įvykiai atskirose vietovėse, graudi istorija, kaip Rainių mokyklyje buvo susprogdinti kryžiai.

Pabaigai buvo perduota iš garsiajuostės trumpa ištrauka iš kun. Garucko laidotuvių, vieno kunigo pamokslas detalė. Pabaigoje buvo labai graži ir graudi giesmė, kurią visi išklause susikaupę. Tai pavergtos tautos rauda, tai pagalbos šauksmas.

Paroda

Tuo ir buvo baigta šios popietės programa. Programa buvo tikrai turininga, gerai suorganizuota ir būtina, nes parodė, kokiais keliais eina pavergta tauta. Padaršino ten susirinkusius, drauge padaršino ir Lietuvoje esančius, nes buvo prisiminti jų vargai, jų darbai. Ir forminiu atžvilgiu viskas buvo sklandu. Ne vienam klausytojui išspaudė ir ašarą.

Čia pat salėje buvo suorganizuota paroda, kuri vaizdavo Kronikas, jų atskirus numerius, įvairias laidas, vertimus, sąžines kalinius, atsiliepiamus amerikiečių spaudoje. Šią parodėlę tvarkė Gintė Damuštė. Visus eksponatus paėmė iš Liet. Kat. Religinės Šapos.

Paroda visi domėjosi, atsidėję apžiūrėjo.

Baigiant programą rengėjos padėkojo visiems dalyviams, o programos dalyves apdovanojo Kronikų 5 tomu su atitinkamais įrašais.

Po to rengėjos visus pavaišino kavute ir pyragaičiais. Svečių buvo atsilankę apie 70. (p.j.)

LAISVĖS ŽIBURIO

RADIJO PAVASARIO

KONCERTAS — BALIUS

šeštadienį, balandžio 17, Kultūros Židinyje, Brooklyne, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Pradžia 7 val. punktučiai

Programoje:

TORONTO VYRŲ CHORAS "ARAS"
 vad. V. VERIKAITIS

Chicago Lietuvos Operos solistas **ALGIS GRIGAS**
 piano palyda — D. SAKAITĖ

Šokiai — KAZLO ORKESTRAS — loterija —
 valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse

Šokiams ir balui stalus galima iš anksto rezervuoti pas Živilę Jurienę 441-7831

Bilietai koncertui platinami iš anksto. Visos vietos numeruotos. Bilietus galima užsisakyti paštu, prisiunčiant sau adresuotą su pašto ženklu voką ir atitinkamai sumai čekį: Lithuanian Radio Club, 217-25 54 Ave., Bayside, N.Y. 11364. Bilieto kaina — 8 dol. Jaunimui iki 16 m. — 5 dol. (gaunami tik prie įėjimo).

PLATINTOJAI:

NEW JERSEY:
 B. P. Macijauskas 998-6797; 892-6415
 K. Pralėika 256-5224

NEW YORK:
 N. P. Baltrušionis AX 7-0991
 A. Diržys 296-7385

Ž. Jurlenė 441-7831
 E. Kezys 296-0798
 R. Kezys 769-3300; 229-9134
 G.S. Kudirka 235-0724
 B.V. Labutis VI 7-5550
 M. Šallinskienė 296-2244
 V. Vasikauskas VI 7-1286
 R. Kezys 229-9134; 769-3300

Visus atsilankyti kviečia

LAISVĖS ŽIBURIO
RADIJA S

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 VAL. RYTO